

[SKÓLANÁMSKRÁ OG STARFSÁÆTLUN 2025-2026]

Grunnskólinn í Hveragerði

Skólamörk 6

810 Hveragerði

Skrifstofa skólans er opin kl. 07:30 – 14:00.

Beiðni um símtal/viðtal (eftir kl. 14:00) er mögulegt gegnum heimasíðu skólans.

Netfang: grunnskoli@hveragerdi.is

Heimasíða: grunnskoli.hveragerdi.is

Skólinn á samfélagsmiðlum: facebook.com/grsk.hvg instagram.com/grunnskolinnihveragerdi

Skólastjóri: Sævar Þór Helgason

Aðstoðarskólastjóri: Matthea Sigurðardóttir

Deildarstjóri elsta stigs: Sigmar Karlsson

Deildarstjóri miðstigs: Kolbrún Vilhjálmisdóttir

Deildarstjóri yngsta stigs: Ólafur Hilmarsson

Deildarstjóri stoðþjónustu: Elísa Ólafsdóttir

Húsvörður: Sigurjón Jóhannsson

Ritari: Elva Óskarsdóttir

Grunnskólinn í Hveragerði: 483-0800

Íþróttahús: 483-4348

Sundlaugin Laugaskarði: 483-4113

Frístundamiðstöðin Bungubrekka: 483-4095

Tónlistarskóli Árnesinga: 482-1717

Merki Grunnskólans í Hveragerði hannaði Hrund Guðmundsdóttir í árslok 2019 sem ber einkunnarorð skólans. Þau eru:

Viska – Virðing – Vinátta

Visku og þekkingar aflar maður sér með því að takast á við lífið, hvort heldur er í leik eða starfi. Í skólanum vex kunnátta og leikni nemenda. Með visku að vopni erum við betur í stakk búin til þess að takast á við verkefni nútíðar og framtíðar.

Virðing endurspeglast í þeirri kurteisi sem við sýnum hvert öðru. Hvernig við tölum við annað fólk, hvernig við tölum um það og hvernig við förum með eigur okkar og annarra. Við virðum skoðanir annarra og tökum tillit til ólíkra þarfa, aðstæðna, langana og væntinga til hvers og eins.

Vinátta er mikilvægur þáttur þess að fólki upplifi lífshamingju og líði vel í leik og starfi. Hún er einn af hornsteinum daglegra samskipta og undirstaða vellíðanar og framfara.

Efnisyfirlit

1. [INNGANGUR]	5
2. [SKÓLADAGATAL]	6
3. [SAGA SKÓLANS OG HÚSNÆÐI]	6
4. [AÐKOMA OG UMFERÐARÖRYGGI]	8
5. [UPPLÝSINGASTREYMI]	9
6. [TENGSL SKÓLANS VIÐ NÆRSAMFÉLAGIÐ]	10
7. [TENGSL SKÓLANS VIÐ ÖNNUR SKÓLASTIG]	11
8. [STARFSFÓLK]	13
9. [STARFSMANNASTEFNA – LEIÐSÖGN]	13
10. [SKÓLAREGLUR OG REGLUR UM SNJALLTÆKI]	14
11. [REGLUR UM SKÓLASÓKN OG ÁSTUNDUN]	15
12. [REGLUR UM HEIMSÓKNIR]	15
13. [SJÁLFSMAT - SKÓLAPÚLS]	15
14. [FORVARNARSTEFNA]	16
15. [HEILSUSTEFNA – HEILSUEFLANDI GRUNNSKÓLI]	17
16. [UMHVERFISSTEFNA – SJÖTTI GRÆNFÁNINN]	18
17. [HEIMANÁMSSTEFNA]	19
18. [JAFNRÉTTISÁÆTLUN]	19
19. [LESTRARSTEFNA]	24
20. [MÁLSTEFNA]	35
21. [PERSÓNUVERNDARSTEFNA]	35
22. [RÝMINGAR- OG VIÐBRAGÐSÁÆTLUN]	35
23. [ÖRYGGIS- OG HEILBRIGÐISÁÆTLUN]	35
24. [NEMENDUR]	35
25. [SKÓLAÞRÓUN - UTÍS 2025]	43
26. [NÁMSMAT]	43
27. [STÖÐÞJÓNUSTA]	49

1. [INNGANGUR]

Samkvæmt 29 gr. grunnskólalaga ber hverjum grunnskóla að gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólastjóri er ábyrgur fyrir gerð þeirra og skal semja þær í samráði við kennara. Skólanámskrá er nánari útfærsla á Aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti og mat á árangri og gæðum skólastarfs.

Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Í árlegri starfsáætlun er m.a. gerð grein fyrir skóladagatali, skólareglum, stoðþjónustu, félagslífi og öðru því sem varðar starfsemi skólans ár hvert. Þar skal birta upplýsingar um starfslið skólans, stjórnkerfi, mögulegan stuðning fyrir nemendur af ýmsu tagi og almennar hagnýtar upplýsingar um skólahald hvers skólaárs. Starfsáætlun skóla skal árlega lögð fyrir fræðslunefnd sem staðfestir gildistöku hennar þegar ljóst er að hún hafi verið unnin í samræmi við lög, reglugerðir, aðalnámskrá, kjarasamninga og ákvarðanir sveitastjórnar um fyrirkomulag skólahalds.

Við grunnskóla skal jafnframt starfa skólaráð sem er samráðsvettvangur skólastjóra og skólasamfélags um skólahald. Skólastjóri hefur forgöngu um stofnun skólaráðs. Hann situr í skólaráði og stýrir starfi þess. Auk skólastjóra sitja í skólaráði tveir fulltrúar foreldra, tveir fulltrúar kennara, einn fulltrúi annars starfsfólks skólans, tveir fulltrúar nemenda og einn fulltrúi grenndarsamfélags eða viðbótarfulltrúi úr hópi foreldra valinn af öðrum en fulltrúum skólaráðs. Aðstoðarskólastjóri stýrir skólaráði í forföllum skólastjóra. Skólaráð tekur þátt í stefnumörkun fyrir skólann og mótun sérkenna hans í samræmi við stefnu sveitarfélags um skólahald.

Rauði þráðurinn í skipulagi skólastarfsins snýr að grunnþáttum menntunar; læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi auk jafnréttis og köpunar. Nánar má lesa um grunnþættina í Aðalnámskrá grunnskóla en þar kemur m.a. eftirfarandi fram:

Grunnþættir í menntun ásamt áhersluþáttum grunnskólalaga skulu vera leiðarljós í almennri menntun og starfsháttum í grunnskóla. Þeir eiga að birtast í inntaki námsgreina og námssviða aðalnámskrár, í hæfni nemenda, námsmati, skólanámskrá og innra mati skólans. Grunnskólinn er eina skólastigið sem nemendum er skylt að sækja og er því mikilvægur vettvangur til að þroska með nemendum hæfni í anda grunnþáttanna og sem búa þau undir þátttöku í lýðræðissamfélagi.

Aukinheldur leggur allt starfsfólk Grunnskólans í Hveragerði kapp sitt á að nemendum líði vel sem fá tækifæri til að styrkja hæfileika sína. Samskipti innan skólans einkennast af gagnkvæmri virðingu. Skólinn ýtir undir alhliða þroska nemenda með áherslu á vellíðan, samskiptahæfni, þrautseigju, tillitssemi, lýðræði og heilbrigði. Þegar nemendur ljúka námi eru þeir ábyrgir, sjálfstæðir og vel hæfir í samskiptum. Grunnskólinn í Hveragerði er eftirsóttur vinnustaður og nýtur góðs álits í samfélaginu.

2. [SKÓLADAGATAL]

Samkvæmt kjarasamningi sveitarfélaga við Kennarasamband Íslands skulu skóladagar nemenda vera 180 á tímabilinu 20. ágúst til 10. júní. Sérstakir starfsdagar kennara á starfstíma nemenda eru fimm og skulu ákveðnir af skólastjóra í samráði við kennara og með hliðsjón af kjarasamningum. Starfsdagar kennara utan starfstíma nemenda eru 8.

● Skólasetning

Upphaf skólstarfs hefst með skólasetningu en skólinn er settur fyrir alla nemendur sama dag. Nemendur eru boðaðir á sal skólans þar sem skólastjóri setur skólann:

1.–2. bekkur kl. 09:00

3.–4. bekkur kl. 09:30

5.–7. bekkur kl. 10:00

8.–10. bekkur kl. 11:00

Að lokinni athöfn á sal fara umsjónarbekkir í heimastofur með umsjónarkennurum.

● Tvöfaldir dagar

Tveir dagar eru taldir tvöfaldir nemendadagar í skóladagatali; litlu-jól/kertadagur og árshátíð nemenda.

● Uppbrotsdagar

Uppbrotsdagar eru einstaka skóladagar þar sem stundatöflu nemenda er breytt verulega en upphaf og lok skóladags er því næst eins og venjulega. Þeir eru nýttir til óhefðbundins skólstarfs, s.s. þemadagar, íþróttadagar og vettvangsferðir. Uppbrotsdagar, þar sem allur vinnutími kennara er til ráðstöfunar, geta mest orðið 10 dagar á skólaárinu og skal tilgreina þá á skóladagatali. Æskilegt er að dreifa uppbrotsdögum á mismunandi vikudaga. Uppbrotsdagar á skóladagatali þessa skólaárs eru: Árgangagöngur (einn dagur), góðgerðarþema (fjórir dagar), öskudagur (einn dagur), skíðaferð (elsta stig), fjölgreindaleikar (einn dagur), ein skólaferð á ári og íþróttadagur.

Sjá skóladagatal hér: <https://grunnskoli.hveragerdi.is/static/files/Efni/Skoladagatal/skoladagatal-2025-2026.pdf>

3. [SAGA SKÓLANS OG HÚSNÆÐI]

Áður en Hveragerði varð sjálfstætt sveitarfélag árið 1946 var skóli starfræktur að Kröggólfsstöðum í Ölfusi. Hann tók til starfa haustið 1881 og var börnum í Ölfusi sem ekki gátu gengið daglega til skólans komið fyrir á næstu bæjum. Skólinn að Kröggólfsstöðum lagðist af vorið 1892 og var barnakennslu haldið áfram á árunum 1892-1897 með farkennslu. Með setningu fræðslulaganna árið 1907 hófst skólstarf á vegum ríkisins. Þá var skólahús reist á Kotströnd og annað á Hjalla. Skólinn á Kotströnd fluttist fljótlega að Sandhóli.

Árið 1930 byggði Ölfushreppur þinghús í Hveragerði og var rekinn farskóli í húsinu til ársins 1937. Sama ár var húsið Egilsstaðir keypt og settur þar fastur skóli fyrir hreppinn með heimavist fyrir þá sem ekki gátu gengið í skólann. Árið 1943 var keyptur skólabíll og síðan þá hefur skólinn verið heimangönguskóli. Haustið 1947 var elsti hluti núverandi aðalbyggingar tekinn í notkun. Haustið 1972 var skólanum skipt í tvær aðskildar stofnanir, Barnaskólann og Gagnfræðaskólann í Hveragerði og urðu skólastjórar þá tveir.

Gagnfræðaskóli var frá haustinu 1965 á efri hæð sundlaugarinnar í Laugaskarði, fyrsti bekkur var í barnaskólahúsinu. Í janúar 1973 fluttust allir bekkir gagnfræðaskólans í leiguhúsnæði að Breiðumörk 2.

Árið 1988 var viðbygging við gamla barnaskólann tekin í notkun. Skólinn var sameinaður á ný í eina stofnun. Skólastjóri varð einn og honum til aðstoðar yfirkennari, síðar aðstoðarskólastjóri. Guðjón Sigurðsson var skólastjóri árin 1988-2013, Fanney Ásgeirsdóttir árin 2013-2016. Skólastjóri frá 2016 er Sævar Þór Helgason.

Austanmegin við skólann er lítil bygging er fékk heitið Garðshorn og hýsir tvær kennslustofur sem áður stóðu við Fjölbrautaskóla Suðurlands og hétu þá Hallandi og Halakot. Hveragerðisbær og Ölfushreppur keyptu stofurnar af F.Su. og hófst kennsla í húsnæðinu haustið 1994.

Með grunnskólalögunum frá 1995 urðu 6 ára börn skólaskyld. Skólinn var tvísetinn að hluta, til ársins 2002 en þá voru sex nýjar kennslustofur teknar í notkun. Tveimur árum síðar var húsnæðið við Breiðumörk 26 sem áður hýsti mjólkurbú Ölfusinga að hluta tekið í notkun sem kennslustofur, alla jafna fyrir yngstu nemendur skólans. Í október 2007 var tekið í notkun gamla kaupfélagshúsið við Breiðumörk 24 fyrir myndmennt, textíl og smíði.

Mötuneyti hefur verið starfrækt við skólann frá upphafi. Fyrst fyrir starfsmenn og nemendur úr Ölfusi. Frá árinu 1989 hefur öllum nemendum staðið til boða að nýta sér mötuneyti skólans. Aðstaða mötuneytis tók farsælum breytingum haustið 2015 þegar tekið var í notkun endurnýjað eldhús.

Við upphaf skólaársins 2018-2019 breyttust heiti bekkja sem frá upphafi hétu H-bekkir og Ö-bekkir, kenndir við Hveragerði og Ölfus. Nú eru bekkir með upphafsstafi kennara.

Í árslok 2019 fékk skólinn nýtt merki sem ber einkunnarorð hans sem sjá má í fyrri kafla. Þá tók skólinn í notkun nýtt símkerfi á haustdögum 2020 og fékk skólinn þá nýtt aðalnúmer, 483-0800. Á sama tíma breyttust merkingar á rýmum. Neðri hæð fékk merkingu sem byrjar á 100 og efri hæð byrjar á 200. Nöfn hjáleigubygginga halda sér eins og verið hefur.

Frístund hefur verið starfrækt samfleytt frá árinu 2000 og á haustmánuðum 2017 fór starfsemi þess og félagsmiðstöðvarinnar Skjálftaskjól í húsnæði sem áður hýsti leikskólann Undraland, vestan við Brekku, og er yfirheiti starfseminnar Bungubrekka.

Fyrstu skóflustungur 2. hluta viðbyggingar við skólann voru teknar 22. apríl 2020. Arkitekt og aðalhönnuður verksins var eins og áður dr. Maggi Jónsson. Verkið fól einnig í sér umfangsmiklar lóðaframkvæmdir en lóðin liggur að Lystigarðinum á Fosslöt. Um hönnun lóðar sá Landslag ehf, Þráinn Hauksson, landslagsarkitekt. Hönnunarstjóri var dr. Ríkharður Kristjánsson. Eftirlitsmaður verkkaupa var Guðmundur F. Baldursson, skipulagsfulltrúi Hveragerðisbæjar. Þessi hluti byggingarinnar er staðsteyptur á tveimur hæðum, um 750m² brúttóstærð gólfplatar. Viðbyggingin er einangruð og klædd að utan með sléttri áklæðningu og er með steypa loftaplötu með viðsnúnu þaki. Á fyrstu hæð er anddyri, 3 almennar kennslustofur, 2 millirými, fjölnotarými, stigi á milli hæða, gangur að eldri byggingu og lagnarými. Á annarri hæð verða 3 almennar kennslustofur, 2 millirými, fjölnotarými, stigi á milli hæða og gangur að eldri byggingu.

Á haustmánuðum 2022 var færanlegri kennslustofu komið fyrir við Gamla-Kaupfélagið, handmenntahúsnæði. Stofan hafði áður staðið við skólann. Hún mun hýsa tónmenntakennslu og nýtast starfsemi Tónlistarskóla Árnesinga að einhverju leyti.

Í upphafi árs 2023 var 3. áfangi viðbyggingar boðinn út og hófust framkvæmdir um vorið. Í þeim áfanga verður meðal annars; stækkun mötuneytis, hátíðarsalur, aðstaða fyrir skólahjúkrun, sérfræðingarými, þrjár kennslustofur og aðstaða fyrir sér- og stuðningskennslu.

Skólinn er vel staðsettur með náttúruperlur allt um kring. Varmá er í túnfætinum en þar er að finna heitar uppsprettur. Sundlaugin í Laugaskarði er steinsnar frá, að ógleymdu náttúruundri sem á fáa sína líka í heiminum, en

Það er hverasvæðið við Hveramörk. Mjög fallegar gönguleiðir eru í nánasta umhverfi skólans og óþrjótandi möguleikar til útivistar- og útikennslu, m.a. í fallegri útistofu skólans Lundi undir Hamrinum.

- Á skólaárinu verður á haustmánuðum opið hús en þá kynnum við sérstaklega 2. og 3. áfanga skólahúsnæðisins. Sævar Þór skólastjóri býður gesti velkomna og segir frá sögu byggingarinnar. Þá verður ávarp frá bæjaryfirvöldum og eins fáein tónlistaratriði. Léttar veitingar verða í mótuneyti skólans og gestir ganga um skólann, spjalla við starfsfólk og nemendur.

4. [AÐKOMA OG UMFERÐARÖRYGGI]

Umferðaröryggi grunnskólabarna er okkur hugleikið og mikilvægt er að gera það sem mögulegt er til að draga úr umferð við skólann. Foreldrar eru því hvattir til að stilla umferð bifreiða um skólasvæðið í hóf og hvetja börnin til að ganga eða hjóla í skólann eftir öruggum leiðum. Nemendur eru jafnframt hvattir til að vera með endurskinsmerki svo öllum eigi auðveldara með að sjá þá í skammdeginu.

Foreldrar sem aka börnum sínum í skólann eru vinsamlega beðnir um að nota svokölluð sleppistæði, en þau gera kleift að hleypa börnum úr bílnum á öruggu svæði. Mikilvægt er að nota sleppistæðin, þegar börnum er ekið í skóla, en ekki síst að nota þau rétt. Miðað er við innakstur á ákveðnum stað og útakstur á ákveðnum stað, en þannig næst rétt flæði umferðar og öryggis er gætt. Með öryggi grunnskólabarna að leiðarljósi eru foreldrar vinsamlega beðnir að nota sleppistæði (í réttri akstursstefnu) meðfram skólalóð í Fljótsmörk. Eins er hægt að aka inn Skólamörk frá Breiðumörkinni og stöðva við aðalinngang íþróttahúss.

Foreldrar nemenda sem keyra börnin sín í skólann eru beðnir að nota ALLS EKKI planið við Garðshorn (á horni Skólamerkur/Reykjamerkur) sem sleppistæði.

Þá er snjallgangbraut við Breiðumörk hjá Skeyrgerðinni og eykur hún öryggi gangandi vegfarenda til mikilla muna. Uppsetning gangbrautarinnar er afrakstur vinnu umferðaröryggishóps sem starfandi var í Grunnskólanum í Hveragerði en hópurinn óskaði eindregið eftir aðgerðum sem bæta myndu öryggi barna við grunnskólann og á gönguleiðum nálægt skólanum. Þessi staðsetning var valin þar sem börn fara þarna yfir Breiðumörk á leið í skólann og einnig á leið sinni í Bungubrekku þar sem frístund og félagsmiðstöð er til húsa.

• Umferðaröryggisreglur skólans

NOTKUN FARARTÆKJA Á HJÓLUM (REIÐHJÓL, RAFMAGNSHLAUPAHJÓL, VESPUK O.S.FRV.) ER BÖNNUÐ Á SKÓLALÓÐ Á SKÓLATÍMA!

Tekið skal fram að bannið á einnig við um akstur að og frá Laugaskarði.

Reiðhjól og hlaupahjól skal geyma í tilheyrandi hjólagrindum við skólann en leggja skal vespum í vespustæði norðanmegin við skóla. Nemendur mega ekki skilja hjól eftir við anddyri skólans né koma með þau inn í skólabygginguna.

Farartækin eru á ábyrgð nemenda og aðstandenda þeirra.

Rútuferðir

Nemendur noti ávallt öryggisbelti og sitji kyrrir í sætum sínum meðan rútan er á ferð.

Virðing, kurteisi og tillitssemi sé höfð að leiðarljósi.

Nemendur mæti stundvíslega í rútuna.

Bílsessur verði notaðar eftir þörfum.

Nemendur hlýði bílstjóra og fararstjórum.

Nemendur gangi vel um.

Matur og drykkur er ekki leyfður.

Gönguferðir

Nemendur noti endurskinsvesti eftir þörfum.

Ávallt skal ganga eftir gangbrautum og fylgja almennum umferðarreglum. Þetta á einnig við þegar nemendur fara í/úr sundtíma.

Stuðningsfulltrúar fylgi nemendum í 1. og 2. bekk í frístundaheimilið Brekkubæ.

Hjólreiðar

Hjólreiðar eru bannaðar á skólatíma nema um vettvangsferð sé að ræða með leyfi kennara.

Búnaður sé í lagi, þ.á.m. bremsur, endurskin og/eða ljós.

Nemendur noti reiðhjólahljál.

Nemendur fylgi almennum umferðarreglum um hjólreiðar.

5. [UPPLÝSINGASTREYMI]

Grunnskólinn í Hveragerði er með heimasíðu, slóðin er grunnskoli.hveragerdi.is en þar birtast reglulega fréttir og tilkynningar er varða skólastarfið. Jafnframt hefur heimasíðan að geyma heilmiklar hagnýtar upplýsingar um skólann. Þá er skólinn einnig á samfélagsmiðlum, á Facebook og Instagram, sem vísað er í á heimasíðu skólans.

Hægt er að bóka símtal/viðtal á heimasíðu. Sjá hér: <https://grunnskoli.hveragerdi.is/is/hafa-samband>

Allir starfsmenn eru með netfang og tölvupóstur er ákjósanlegur í almennum samskiptum við einstaka kennara eða skólann. Ef um viðkvæm mál er að ræða er æskilegra að nýta viðtalstíma kennara. Mikilvægt er að foreldrar/forráðamenn séu með virk netföng skráð á Mentor því oft eru tilkynningar sendar út rafrænt. Ekki er ætlast til að foreldrar/forráðamenn nýti samskiptamiðla til samskipta við kennara.

Mentor er notaður til að auka upplýsingaflæði til heimila og auka þannig möguleika foreldra/forráðamanna á að fylgjast með skólastarfinu. Heimavinna, ástundun, lykilhæfni og námsmat eru skráð á Mentor. Einnig geta kennarar sett inn á Mentor tilkynningar um upptökur og fréttaskot úr skólalífinu. Á Mentor birtist einnig stundaskrá nemandans og nafnalistar bekkja. Foreldrar/forráðamenn nemenda fá aðgangsorð að Mentor hjá ritara skólans við upphaf skólagöngu sem veitir þeim aðgang að upplýsingunum.

Þá er einnig hægt að sækja sér Mentorforritið í snjalltæki. Nemendur eru hvattir til að hafa sinn eigin aðgang að Mentor til að fylgjast með framvindu náms og heimanámi.

Foreldradagar eru í september, janúar og júní. Gert er ráð fyrir að forráðamenn og nemendur mæti í viðtölin til umsjónakennara. Foreldrar bóka sjálfir viðtalstíma í gegnum Mentor. Fag-, sérgreina- og íþróttakennarar eru jafnframt til viðtals á foreldradögum.

Þá er starfandi foreldrafélag við grunnskólann. Starfsemi foreldrafélaga í grunnskólum er í stöðugri þróun. Ákvarðanatöku í skólamálum hefur færst nær foreldrum og forráðamönnum en það undirstrikar þörf fyrir formlegan samstarfsvettvang þeirra. Virk foreldrafélög við hvern skóla eru tvímælalaust af hinu góða. Foreldrar og forráðamenn hafa þar vettvang til að ræða saman um skólagöngu barnanna og hvaðeina sem varðar uppeldi og menntun. Þannig stilla þeir sína strengi í ýmsum hagsmunamálum og velferðarmálum með hagi barnanna að leiðarljósi. Á heimasíðu skólans er að finna nánari upplýsingar, þ.m.t. handbók foreldrafélaga.

Loks eru tveir tenglar úr foreldrahópnum í hverjum bekk. Hlutverk bekkjartengla er að stuðla að auknu samstarfi foreldra, kennara og nemenda innan hvers bekkjar. Að hausti er leitað til foreldra um að bjóða sig fram í starf bekkjartengla en ef enginn fæst þá ræður stafrófsröð foreldra valinu. Tenglarnir starfa með foreldrafélagi skólans að þeim viðburðum sem foreldrafélag skólans stendur fyrir.

6. [TENGL SKÓLANS VIÐ NÆRSAMFÉLAGIÐ]

Grunnskólinn í Hveragerði leggur mikið upp úr góðum tengslum við nærsamfélagið í Hveragerði. Fyrst ber að nefna gott samstarf milli starfsmanna skólans og íþróttamannvirkja sveitarfélagsins þar sem nemendur skólans nýta þau til íþrótt- og sundkennslu. Starfsfólk íþróttamannvirkjanna sinnir m.a. gæslu í búningasklefum á skólatíma. Auk þess hefur skólinn fengið að nýta íþróttahúsið fyrir hvers kyns uppbrot, svo sem á öskudag og fyrir jólaböll. Þá er skólinn í góðu samstarfi við íþróttafélagið Hamar sem hefur m.a. það að markmiði að efla áhuga ungmenna á íþróttaiðkun, líkamsrækt og heilbrigðu líferni.

Mjög góð samskipti eru á milli Grunnskólans í Hveragerði og Tónlistarskóla Árnesinga. Tónlistarskólinn er með séraðstöðu á efri hæð skólans og þeir nemendur sem stunda tónlistarnám tvínna það saman við skóladaginn.

Loks leggur Grunnskólinn í Hveragerði áherslu á góða samvinnu milli heimila og skóla. Í Aðalnámskrá grunnskóla kemur fram að foreldrar bera ábyrgð á uppeldi barna sinna og ábyrgð á að þau innritist í skóla þegar þau komast á skólaskyldualdur og sækja skóla. Foreldrar gæta hagsmuna barna sinna og eiga að stuðla að því að þau stundi nám sitt. Foreldrar fylgist með námsframvindu barna sinna í samvinnu við þau og kennara þeirra og eiga að greina skólanum frá þeim atriðum sem kunna að hafa áhrif á námsframvindu, ástundun og hegðun. Foreldrar fá jafnframt tækifæri til að taka þátt í námi barna sinna, svo og í skólastarfinu almennt. Foreldrar skulu hafa samráð við skólann um skólagöngu barna sinna, fylgjast með og styðja við skólagöngu þeirra og námsframvindu og stuðla að því að börnin mæti úthvöld í skólann og fylgi skólareglum.

Í skólum þar sem er gott samstarf við foreldra og forráðamenn má búast við að nemendur nái mun betri námsárangri en ella. Foreldrasamstarf hefur áhrif á líðan nemenda í skólanum og áhuga þeirra. Samstarfið þarf að byggjast á gagnkvæmri virðingu, trausti og samábyrgð. Mikilvægt er að foreldrar séu sáttir við starf skólans og styðji það. Einnig er mikilvægt að foreldrar temji sér að tala jákvætt um skólann þar sem börn tileinka sér gjarnan viðhorf foreldra sinna og taka þá sér til fyrirmyndar. Foreldrar og forráðamenn eru hins vegar hvattir til að hafa samband við þá sem í skólanum starfa ef þá skortir upplýsingar eða vilja koma á framfæri ábendingum um skólastarfið.

Samstarf er á milli yngsta stigs grunnskólans og Landbúnaðarháskóla Íslands á Reykjum í Ölfusi. Nemendur hafa farið í ferðir þangað á vorin þar sem þeir sá sumarblómum, kryddjurtum og öðrum plöntum. Fylgst er með vexti plantnanna sem nemendur fá svo með sér heim í skólalok. Þá hafa krakkar á yngsta stigi heimsótt helstu fyrirtæki í Hveragerði og hitta jafnframt bæjarstjórnann á bæjarskrifstofunni. Eins hefur verið samstarf við félag eldri borgara í Hveragerði í tilefni af degi íslenskrar tungu.

Nemendur í 7. bekk hafa heimsótt íbúa á dvalar- og hjúkrunarheimilinu Ás vegna stóru upplestrarkeppninnar þar sem nemendur hafa æft sig í upplestri og sömu nemendur gera samning við bæjaryfirvöld er varðar umhverfishreinsun í Hveragerði yfir allt skólaárið.

Þá hafa ýmsir árgangar iðulega heimsótt Listasafn Árnesinga og Hveragarðinn og eins má nefna samstarf skólans við bókasafnið í Sunnumörk sem býður upp á skipulag sumarlesturs fyrir grunnskólabörn.

Síðast en ekki síst bjóða sumir árgangar stöku sinnum upp á foreldrakaffi. Þá mæta foreldrar í upphafi skóladags, fá sér kaffisopa, skoða heimastofur og námsgögn viðkomandi árgangs. Hefur þetta mælst vel fyrir.

7. [TENGL SKÓLANS VIÐ ÖNNUR SKÓLASTIG]

Samstarf við leikskóla og framhaldsskóla er mikilvægur þáttur og í Grunnskólanum í Hveragerði hefur starfsfólk lagt sig fram um að gera flutning barna á milli skólastiga sem auðveldastan og ánægjulegastan fyrir nemendur og foreldra.

● Leikskóli

Kennarar 1. bekkja, kennarar skólahóps á leikskóla auk stjórnenda úr öllum skólunum þremur; grunnskólanum og leikskólunum Óskalandi og Undralandi funda með reglubundnum hætti þar sem rætt er um skólastarfið á báðum stigum. Á þessum fundum er skipst á upplýsingum um starfið í skólunum. Kennarar leitast við að átta sig á hvaða reynslu börnin koma með úr leikskólanum. Samstarf leikskólanna og grunnskólans hefst þegar barn er á síðasta ári í leikskóla í skólahópi. Strax þá um haustið koma börnin í heimsóknir með leikskólakennurunum þar sem þau fá að skoða skólann og hitta skólastjórnendur. Í desember koma þau og taka þátt í gangasöng með öllum nemendum skólans. Eftir áramót koma þau svo í heimsóknir í 1. bekkinn og taka þátt í skólastarfinu. Nemendur í 1. bekk bjóða nemendum leikskólanna að koma og horfa á atriðin sem þau sýna foreldrum á bekkjarkvöldi og á árhátíð. Um vorið er sameiginleg gönguferð með báðum leikskólunum og 1. bekkjunum.

Síðasti þátturinn í samstarfinu er vorskólinn. Öll börnin fá boðsbréf í vorskólann sem er í þrjá daga. Fyrsta daginn í vorskólanum er foreldrum boðið að koma í heimsókn í kaffispjall þar sem þeim gefst tækifæri til að kynnst öðrum foreldrum. Þeir geta einnig áttað sig á hvaða börn eru með barninu þeirra í árgangi. Þarna hitta þeir kennarana og skoða húsnaðið. Kaffispjallið er óformlegt en foreldrar geta spurt. Stefnt er að því að þeir kennarar sem munu kenna 1. bekk veturinn eftir taki á móti nemendum í vorskólanum. Skömmu síðar er formlegur fundur með öllum foreldrum þeirra á sal skólans. Þar kynna kennarar starfið í fyrsta bekk, svara spurningum og ræða m.a. skólafærninámskeið að hausti sem skylt er að taka þátt í. Loks fara nemendur í 1. bekk í heimsókn í gamla leikskólann sinn í september.

● Framhaldsskóli

Langflestir nemendur hefja nám í framhaldsskóla strax að loknum grunnskóla og er því mikilvægt að þeir fái góðar upplýsingar um hvað er í boði fyrir þá, bæði í heimabyggð sem og aðra skóla. Þessi fræðsla er að mestu á ábyrgð náms- og starfsráðgjafa skólans sem eru tengiliðir skólans við framhaldsskóla. Þeir byrja strax í 8. bekk að kynna fyrir nemendum nám að loknum grunnskóla en úr miklu er að velja í námsúrvali framhaldsskólanna. Fræðslunni er skipt upp á eftirfarandi hátt:

8. bekkur: Námsbrautir og inntökuskilyrði framhaldsskólanna eru kynnt.

9. bekkur: Námsbrautir og inntökuskilyrði framhaldsskólanna eru kynnt.

10. bekkur: Nemendur fá ítarlega kynningu á námsbrautum framhaldsskólanna, inntökuskilyrðum og framhaldsskólakerfinu (áfangakerfi/bekkjakerfi).

Nemendum stendur auk þess til boða að heimsækja nokkra framhaldsskóla. Jafnframt geta nemendur fengið einstaklingsmiðaða ráðgjöf ef þess er óskað, auk þess að taka áhugasviðskönnun, sem getur hjálpað þeim að taka ákvörðun um náms- eða starfsval.

Þeir nemendur sem lokið hafa námsefni 10.bekkjar og/eða teljast hafa náð tilætlaðri hæfni í viðkomandi fagi, samkvæmt aðalnámskrá, eiga kost á því að taka áfanga í fjarnámi frá Fjölbrautaskóla Suðurlands. Nemendur sem stunda fjarnám fá aðstoð frá kennurum grunnskólans en FSu sér að öllu öðru leyti um kennslu og skipulag áfanganna.

Hjá námsráðgjöfum er að finna ýmsa bæklinga og upplýsingar um framhaldsskóla. Á vefslóðinni idan.is má einnig finna upplýsingar um nám og störf að loknum grunnskóla. Í kafla um stoðþjónustu skólans má finna nánari upplýsingar um störf náms- og starfsráðgjafa.

8. [STARFSFÓLK]

Við skólann starfar starfsfólk í mismunandi stöðugildum; kennarar, stjórnendur, bókavörður, stuðningsfulltrúar, matráðar, ritari, skólahjúkrunarfræðingur og húsvörður. Sjá starfsmannalista hér:

<https://grunnskoli.hveragerdi.is/is/moya/employees/>

9. [STARFSMANNASTEFNA – LEIÐSÖGN]

Við ráðningu fær nýtt starfsfólk upplýsingar um skólastarfið, því sýnt skólahúsnæðið og kynnt fyrir öðru starfsfólki. Það fær upplýsingar um trúnaðarskyldur sínar og fær jafnframt aðgang að starfsmannahandbók, en til stendur að gefa út nýja slíka á þessu skólaári. Nýtt starfsfólk er boðað sérstaklega á upplýsingafund á undirbúningsdögum að hausti og fær um leið tengingu við leiðsagnarkennara skólans, Sigurbjörgu Hafsteinsdóttur.

Leiðsagnarkennari hefur m.a. umsjón með móttöku og þjálfun nema/nýliða. Með nýliðum er átt við alla þá sem starfað hafa skemur en fimm ár við kennslu, án tillits til menntunar. Undir nýliða flokkast líka allir þeir kennarar sem skipt hafa um vettvang innan skólans eða fært sig á milli skóla. Kynna þarf t.d. skólamenningu fyrir nýliða viðkomandi skóla á þann hátt að allir innan skólans séu meðvitaðir um hlutverk hvers og eins.

Það er hluti af auðlind hvers skóla að hafa í sinni þjónustu starfsfólk sem gerir skólann að því sem hann er. Það er forráðamönnum skólans ljóst að til þess að sem best takist að koma sýn skólans - visku, virðingu og vináttu - í framkvæmd og stuðla að framsæknu og öflugu skólastarfi þarf hann að hafa í þjónustu sinni vel menntað og hæft starfsfólk.

Til að svo megi verða er stefnt að eftirfarandi:

- Að hafa í þjónustu skólans hæfileikaríkt starfsfólk með faglega þekkingu, menntun og áhuga á starfi með börnum og unglingum.
- Að haga stjórnun og vinnutilhögun þannig að hæfileikar, frumkvæði og dugnaður hvers starfsmanns fái notið sín.
- Að starfsmannafundir séu haldnir að minnsta kosti einu sinni í mánuði.
- Að hafa starfsmannaviðtöl að minnsta kosti einu sinni á skólaárinu.
- Að hvetja starfsfólk til þess að viðhalda menntun sinni og afla sér nýrrar þekkingar.
- Að veita starfsmönnum sem mest svigrúm til að sinna tilrauna- og þróunarstarfi, námsefnisgerð og nýjungum á sviði menntunar og uppeldis.
- Að efla gagnkvæma virðingu og traust meðal starfsfólks og nemenda.
- Markvissri upplýsingagjöf til starfsfólks, m.a. með skilvirkri notkun upplýsingatöflu og tölvusamskiptum.

10. [SKÓLAREGLUR OG REGLUR UM SNJALLTÆKI]

Skólareglur

- Við sýnum hvert öðru virðingu, tillitssemi, umhyggju og vinsemd í öllum samskiptum.
- Nemendur mæta stundvislega í skólann, með öll námsgögn.
- Við vinnum vel og tryggjum hvert öðru góðan vinnufrið í skólanum.
- Við göngum vel um innan dyra sem utan og förum vel með eigur skólans
- Við erum ekki með sælgæti, orkudrykki eða gos í skólanum nema með sérstöku leyfi frá kennara.
- Nemendur í 1.-7. bekkjum eiga að vera inni á skólalóðinn í frímínútum.
- Hver bekkur setur sér bekkjarreglur.
- Ekkert andlegt, líkamlegt, stafrænt eða kynferðislegt ofbeldi.
- Engar hótanir eða ögranir.
- Engin mismunun vegna uppruna, litarháttar eða kynferðis.
- Engin notkun vímuefna.
- Engin skemmdarverk.
- Enginn þjófnaður.
- Enginn vopnaburður.
- Engin óheimil myndataka eða hljóðupptaka.

Reglur um snjalltæki

- Öll snjalltæki sem nemandi hefur meðferðis í GÍH eru á ábyrgð eiganda. Þessar reglur gilda í öllu skólahúsnæðinu, skólalóð, í íþróttahúsi og sundlaug á skólatíma.
- Nemandi þarf að hafa leyfi kennara til að nota tækið í kennslustund.
- Snjalltæki sem nemandi er með má ekki hafa truflandi áhrif með neinum hætti á nám, kennslu, félagsstarf og frítíma nemenda á skólatíma og á vegum skólans.

Trufli nemandi vinnufrið eða virði ekki fyrirmæli starfsmanns eru viðurlög eftirfarandi:

1. brot. Starfsmaður skal taka snjalltæki af nemanda, afhenda umsjónarkennara sem skráir í Mentor. Kennari afhendir snjalltæki í lok dags.
2. brot. Starfsmaður skal taka snjalltæki af nemanda, afhenda stjórnanda sem skráir í Mentor. Foreldrar þurfa að sækja snjalltæki til stjórnanda í lok dags.

Neiti nemandi að afhenda starfsmanni snjalltæki skal kalla til stjórnanda.

Samþykkt og útgefið í Hveragerði ágúst 2022

Nemendur og starfsfólk Grunnskólans í Hveragerði

11. [REGLUR UM SKÓLASÓKN OG ÁSTUNDUN]

Sjá reglurnar hér: <https://grunnskoli.hveragerdi.is/static/files/Efni/skolasoknarreglur20232024.pdf>

12. [REGLUR UM HEIMSÓKNIR]

Grunnskólinn í Hveragerði er heimaskóli nemenda sem eiga lögheimili í Hveragerði og dreifbýli Ölfuss. Í þeim tilvikum sem óskað er eftir að nemendur annarra skóla fái að koma í heimsókn skulu forráðamenn setja sig í samband við umsjónarkennara þess bekkjar sem heimsækja skal og skólastjóra. Aðstandendur gefi skólanum upp símanúmer þar sem hægt er að ná í þá.

Nemendur sem eru gestkomandi í Grunnskólanum í Hveragerði, hvort sem þeir hafa átt lögheimili í Hveragerði eða ekki, eru velkomnir í tímabundna heimsókn í samráði við umsjónarkennara og skólastjóra.

Ekki er gert ráð fyrir lengri heimsókn en tvær til fjórar kennslustundir. Nemendur í heimsókn sækja ekki íþróttar-, sund- eða smiðjutíma.

Þeir nemendur sem heimsækja skólann skulu vera með verkefni frá eigin skóla, bækur og skriffæri sem við á og taka þátt í kennslustundinni eins og aðrir nemendur bekkjarins.

Forsendur heimsóknar eru að hegðun nemandans valdi ekki truflun í bekknum.

13. [SJÁLFSMAT - SKÓLAPÚLS]

Gefin var út sjálfsmatsáætlun fyrir árin 2022-2025 og er hún aðgengileg á heimasíðu skólans hér:

<https://grunnskoli.hveragerdi.is/static/files/Efni/Stefnur/sjalfsmatsaaetlun-2022-25-pdf.pdf>

Tilgangur matsins er að hjálpa til við að gera skólastarfið skilvirkara þannig að þörfum allra sé mætt með viðunandi hætti og stuðla að umbótum í starfinu þar sem hagsmunir nemenda eru hafðir að leiðarljósi.

Samkvæmt 35. grein í lögum um grunnskóla 91/2008 er mati á skólastarfi ætlað að veita eftirlit með gæðum starfsins þar sem markmiðin eru að:

- Veita upplýsingar um skólastarf, árangur þess og þróun til fræðslufirvalda, starfsfólks skóla, viðtökuskóla, foreldra og nemenda
- Tryggja að starfsemi skóla sé í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og aðalnámskrár grunnskóla,
- Auka gæði náms og skólastarfs og stuðla að umbótum
- Tryggja að réttindi nemenda séu virt og að þeir fái þá þjónustu sem þeir eiga rétt á samkvæmt lögum

Þá notast Grunnskólinn í Hveragerði við Skólapúlsinn við innra mat. Skólapúlsinn býður uppá þrjár gerðir staðlaðra kannana fyrir grunnskóla fyrir nemendur í 6. – 10. bekk, starfsfólk og kennara.

Nemendakönnunin fer fram í nokkrum 40 nemenda úrtökum sem dreift er samhverft yfir skólaárið þar sem fjöldi úrtaka fer eftir stærð hvers skóla fyrir sig. Foreldrakönnunin og starfsmannakönnunin eru til skiptis árlega.

Foreldrakönnun er gerð í febrúar ár hvert og er fyrir foreldra barna á öllum aldurstigum grunnskólans. Búið er til 120 nemenda líkindaúrtak úr lista sem skólinn sendir inn í janúar. Í þeim tilfellum þar sem tvö netföng forráðamanna eru

skráð á nemendur er spurningalistanum skipt í tvennt og helmingur listans sendur á sitt hvort netfangið. Öðru hvoru foreldrinu eða báðum í sameiningu er þó frjálst að svara báðum hlutum. Niðurstöður á yngsta, mið- og unglingastigi eru birtar með samanburði við landsmeðaltal í byrjun mars svo lengi sem 80% svarhlutfalli hefur verið náð.

Starfsmannakönnunin fer fram á netinu í mars og er send á tölvupóstföng allra starfsmanna samkvæmt starfsmannalista sem tengiliður púlsins sendir inn í febrúar. Könnunin fer fram í mars á ári hverju og niðurstöður hennar birtast á vefsvæði þátttökuskólanna í byrjun apríl. Efni kannana er endurskoðað árlega að vori á samráðsfundi með notendum kerfisins.

Eins kaupir skólinn eftirvinnslu á niðurstöðum samræmdra könnunarprófa þar sem viðkomandi skóli fær heildaryfirlit yfir sínar niðurstöður í nafnlausum samanburði við sambærilega skóla. Skýrslan inniheldur langtíma- og árgangalínurit þar sem hægt er að skoða þróun einstakra hópa á milli prófa.

14. [FORVARNARSTEFNA]

Samkvæmt lögum eru einstaklingar börn að 18 ára aldri. Forvarnir eru aðgerðir sem fyrirbyggja áhættuhegðun og vanheilsu. Heilsuefning beinist að því að heilsa og velferð einstaklingsins eflist og styrkist. Þekking á heilsuefandi þáttum og leiðum til að forðast áhættuhegðun skipta þar miklu máli.

Forvarnarstefna Grunnskólans í Hveragerði tekur mið af aldri nemenda. Með forvörnum er átt við aðgerðir sem byggðar eru á áætlun til að koma í veg fyrir að einstaklingar heltist úr samfélaginu eða einangrist. Meginmarkmið stefnunnar er að stuðla að sem bestri þjónustu við nemendur, uppfylla markmið laga og aðalnámskrár um kennslu í samræmi við þarfir nemenda.

Þegar grunnskólagangan hefst takast nemendur á við nýjar aðstæður og aukið sjálfstæði. Mikilvægt er að góð samskipti og traust á milli heimila og skóla sé í öndvegi. Með því upplifa nemendur öryggi. Barni sem líður vel á fyrstu árum skólagöngunnar farnast yfirleitt vel í sínu námi. Mikilvægt er að gott jafnvægi ríki milli tímans sem nemendur verja í skóla og frístundastarfi. Álag má ekki verða of mikið, ávallt sé tími aflögu fyrir góða samveru með foreldrum.

Á miðstigi axla nemendur meiri ábyrgð á sjálfum sér og verða sjálfstæðari. Nemendur efast jafnvel um margt sem tekið var gott og gilt á bernskuárum. Líkamsímynd breytist og fleiri koma að félagsmótun; fullorðnir og jafnaldrar.

Unglingsárum fylgja nýjar og spennandi áskoranir. Áhrif jafningjahópsins verða meiri en áður þar sem nemendur máta sig við ýmis hlutverk. Elskum unglinginn óhikað. Unglingar vilja að foreldrar séu umhyggjusamir og setji skýr mörk án þess að verða ráðríkir og dómharðir. Því meiri tíma sem foreldrar verja með unglingnum sínum því ólíklegra er að hann leiðist út í neyslu vímuefna. Forvarnarstarf beinist að því að styrkja félagslega stöðu og skapa aðstæður þar sem nemendur njóta æsku sinnar í öruggu umhverfi.

Miklu skiptir að nemendur og starfsfólk upplifi skólann sem samfélag án ofbeldis þar sem virkni og þátttaka allra í samfélaginu skiptir miklu. Mikil áhersla er lögð á eitt einkunnarorð skólans, virðingu. Nemendur beri virðingu fyrir sér og öðrum.

Markmið:

Þjálfar nemendur í að tjá hugsanir sínar, skoðanir og tilfinningar á jákvæðan hátt.

Efla sjálfsþekkingu nemenda og aðstoða þá við að byggja upp skýra sjálfsmynd.

Mikilvægt er að nemendur búi við góða líkamlega og andlega heilsu, hagsmunir þeirra séu í fyrirrúmi.

Áhersla er lögð á að vinna gegn hverskonar ofbeldi: Líkamlegu, andlegu, kynferðislegu sem og einelti.

Miklu skiptir að virkja öll börn og ungmenni til þátttöku í samræmi við aldur og þroska og sporna gegn brottfalli nemenda úr námi og skipulögðu íþrótta- og frístundastarfi.

Áhersla er lögð á að sporna við hvers kyns vímuefnaneyslu.

Foreldrar eru lykilaðilar í forvörnum og samvera foreldra og barna er verndandi þáttur.

Sterk og jákvæð sjálfsmynd, félagsfærni og heilbrigðir lífshættir eru börnum og unglingum kjölfesta til að takast á við lífið og tilveruna.

Samvinna í nærumhverfi og efling félagsauðs er verndandi þáttur fyrir börn og unglinga sem styður foreldra í uppeldishlutverkinu.

Virk þátttaka í skóla- og frístundastarfi styrkir sjálfsmynd og félagsfærni barna og unglinga.

Einstaklingur sem hefur tileinkað sér hegðun og gildi í lífinu þar sem hlúð er að verndandi þáttum sniðgengur áhættuhegðun. Með því að sniðganga áhættuhegðun er stigið skref í átt að verndandi þáttum svo sem með; heilsurækt, geðrækt, sterkri jákvæðri sjálfsmynd, líkamsvitund, félagsfærni og samfélagsábyrgð. Áhættuhegðun er hegðun sem skaðar einstaklinginn til dæmis með neyslu vímuefna, afbrot, átröskun, of mikilli tölvunotkun, klámi. Hvers kyns ofbeldi; líkamlegt, andlegt, kynferðislegt sem og einelti. Vanlíðan, geðröskun, ofbeldi á heimili, mismunun vegna fötlunar, kynferðis og ólíks uppruna og félagslegir erfiðleikar eru jafnframt áhættuþættir í lífi barna og unglinga sem sérstaklega þarf að huga að.

15. [HEILSUSTEFNA – HEILSUEFLANDI GRUNNSKÓLI]

Skólaárið 2013-2014 steig Grunnskólinn í Hveragerði fyrstu skrefin í átt að því að verða heilsueflandi grunnskóli á vegum Landlæknisembættis Íslands. Í heilsueflandi skólum fer fram skólastarf í anda heilsueflingar þar sem markvisst er unnið að því að efla og stuðla að velferð og góðri heilsu og líðan nemenda og starfsfólks.

Í Grunnskólanum í Hveragerði gefst nemendum kostur á hafragraut á morgnana, ávöxtum, grænmeti og mjólk í nestistíma. Í hádeginu geta nemendur einnig fengið heitan mat og hollt meðlæti. Skólinn mælist til þess að nemendur komi með hollt og næringarríkt nesti ef ávaxtastund er ekki nýtt.

Heilsueflandi grunnskóli gerir eftirfarandi:

- Stuðlar að bættri heilsu og líðan nemenda og starfsfólks.
- Sér til þess að skólaumhverfið sé öruggt og hlúi að nemendum og starfsfólki skólans.
- Eflir nemendur í námi og félagslífi og til að vera virkir þátttakendur í hvoru tveggja.
- Vinnur með foreldrum og sveitarstjórn.
- Fléttar heilsu og velferð saman við daglegt skólastarf.
- Er í stöðugri þróun hvað varðar heilsueflingu í grunnskóla og þeim grunnþáttum sem undir hana falla.

Við skólann starfar heilsueflingarhópur sem vinnur að þessum og öðrum heilsueflandi verkefnum. Hópurinn fundar reglulega og fer í gegnum ýmsa gátlista frá Landlæknisembættinu og vinnur að því að uppfylla atriðin sem þar er að finna.

16. [UMHVERFISSTEFNA – SJÖTTI GRÆNFÁNINN]

Í Grunnskólanum í Hveragerði er umhverfisnefnd sem skipuð er bæði starfsfólki og nemendum og vinnur að því að halda umhverfisvitund innan skólans á lofti. Skólinn okkar statar af einstaklega fallegum náttúruperlum allt um kring sem gaman er að nýta með fjölbreyttum hætti. Til dæmis fara allir árgangar reglulega í útíkennslu og fræðast þannig með beinum hætti að bera virðingu fyrir náttúrunni og sínu nærumhverfi. Þá er skipulögð ruslahreinsun og flokkun fastur liður í því að halda umhverfisvitund innan skólans á lofti.

Markmið:

- ✓ Að stuðla að umhverfisvænum starfsháttum og lífsvenjum, með áherslu á að halda mengun og verðmættasóun í lágmarki.
- ✓ Að stuðla að aukinni vitund nemenda og starfsfólks um umhverfismál.
- ✓ Að nemendur og starfsfólk læri að lifa í sátt við umhverfi sitt.
- ✓ Að efla færni nemenda og starfsfólks til að takast á við umhverfismál á jákvæðan hátt, náttúrunni og samfélaginu til heilla.
- ✓ Að gera nemendum og starfsfólki ljóst að það er hagkvæmt fyrir samfélagið að draga úr mengun, verðmættasóun og orkunotkun.
- ✓ Að vinna gegn hvers konar mengun og umhverfisspjöllum.
- ✓ Að umhverfisfræðsla verði hluti af námi allra bekkja skólans, með samþættingu námsgreina.
- ✓ Að hvetja til útivistar og hreyfingar.
- ✓ Að nemendur séu meðvitaðir um hvernig hægt er að bæta líf sitt og komandi kynslóða með því að umgangast umhverfi sitt og náttúru af tillitssemi og umhyggju.
- ✓ Að umhverfisvernd verði samvinna heimila og skóla.

● Grænfáninn

Á haustmánuðum 2023 fékk grunnskólinn í Hveragerði afhentan sjötta Grænfánann.

Skólar á grænni grein er alþjóðlegt verkefni til að auka umhverfismennt og styrkja umhverfisstefnu í skólum. Grænfáninn er umhverfismerki sem nýtur virðingar víða í Evrópu sem tákn um árangursríka fræðslu og umhverfisstefnu í skólum og er viðurkenning Landverndar til þeirra skóla sem vinna að sjálfbærnimenntun á einhvern hátt.

Markmið Grænfánans:

- ✓ Efla menntun til sjálfbærni og styðja skólana við að framfylgja tilmælum heimsmarkmiða og aðalnámskrár þar um.
- ✓ Veita nemendum menntun, hæfni og getu til aðgerða til að takast á við málefni sjálfbærrar þróunar.
- ✓ Skólinn gefi nemendum tækifæri til þess að vera virkir í umhverfis- og sjálfbærnimálum, vinna með eigin hugmyndir og hafa áhrif á samfélag sitt.
- ✓ Efla nemendalýðræði, gagnrýna hugsun, hnattræna vitund, sköpun og samfélagskennd.
- ✓ Minnka vistspor skólans, nemenda og starfsfólks með viðeigandi aðgerðum.

Nánar má kynna sér málið hér: <https://menntuntilsjalfbaerni.is/graenfaninn/>

17. [HEIMANÁMSSTEFNA]

Foreldrar bera ábyrgð á námi barna sinna og ber þeim að fylgjast með námsframvindu þeirra í samvinnu við þau og kennara þeirra (Lög um grunnskóla, 2008 nr. 91).

Í heimanámsstefnu GíH er megináhersla lögð á lestur, lesskilning og sköpun. Fyrirkomulag lesturs og lesskilningsverkefna er með eftirfarandi hætti:

- ✓ Yngsta stig. Skráður heimalestur, 5 orðabók, málsgreinabók, yndislestur. Umsjónarkennarar yfirfara skráningu heimalesturs.
- ✓ Miðstig. Skráður heimalestur, lestur námsbóka, yndislestur. Umsjónarkennarar yfirfara skráningu heimalesturs.
- ✓ Elsta stig. Skráður heimalestur, lestur námsbóka, markviss yndislestur. Umsjónarkennarar yfirfara skráningu heimalesturs.

Kennsluáætlanir í öllum fögum eru sýnilegar nemendum og foreldrum/forráðamönnum á Mentor. Mikilvægt er að nemendur, foreldrar og kennarar fylgist í sameiningu með því að nemendur standist áætlunina.

Í stað hefðbundinnar vinnubókavinnu er gert ráð fyrir því að hægt sé að leggja fyrir annarskonar verkefni sem heimanám. Til dæmis; lesskilningsverkefni, viðtöl/upplýsingaöflun, stuttmyndagerð, snjalltækjaverkefni og fleiri verkefni sem reyna á sköpun. Í eldri bekkjum (7.- 10. bekkjum) getur ritgerðarvinna einnig orðið að heimanámi í einhverjum mæli. Mikilvægt er að kennarar í ólíkum greinum hafi með sér samráð þannig að heimanám/próf dreifist með sanngjörnum hætti yfir skólaárið og milli námsgreina. Óski nemandi og heimili eftir auknu heimanámi verður leitast við að verða við því. Mælt er til þess að námsbækur séu sendar reglulega heim með nemendum til að foreldrar geti fylgst með því sem börnin eru að gera í skólanum.

Námsumhverfi þarf að vera hvetjandi. Það er mikilvægt að nemendur læri að þekkja sína hæfileika og þróa þá. Hverjar eru þarfirnar? Hverjar eru mögulegar lausnir? Það er mikilvægt að skólastarfi hafi traust samfélagsins; fjölskyldna, kennara, skólastjórnenda og yfirvalda. Allir sem að skólanum koma mynda kerfi sem saman getur leitað leiða til að umbreyta starfinu og veita enn betri skilyrði til náms.

Nemendur bera ábyrgð á eigin námi og á framkomu sinni og samskiptum með hliðsjón af aldri og þroska (Lög um grunnskóla, 2008 nr. 91).

18. [JAFNRÉTTISÁÆTLUN]

Í lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla frá árinu 2008 ber öllum fyrirtækjum og stofnunum sem hafa fleiri en 25 starfsmenn að setja sér jafnréttisáætlun. Tilgangurinn með lögnum er fyrst og fremst sá að þannig sé best tryggt að hæfileikar og færni allra fái notið sín. Til þess að áætlunin þjóni tilgangi sínum þarf að setja fram mælanleg og tímasett markmið eða aðgerðaáætlun.

Í lögum um grunnskóla nr. 91/2008 og í Aðalnámskrá grunnskóla er víða fjallað um jafnrétti kynjanna og mannréttindi. Þar er áherslan á að bæði kynin hafi jafnan rétt til náms, þátttöku í samfélaginu, fjölskyldu- og atvinnulífi. Markmið námsins og kennslunnar og starfshættir skólans skuli vera þannig að komið sé í veg fyrir mismunun m.a. vegna uppruna, kyns, kynhneigðar, búsetu, stéttar og trúarbragða.

Einnig segir í Aðalnámskrá grunnskóla að markmið jafnréttismenntunar sé að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýnis og jafnréttis. Í skólastarfi skulu allir taka virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis. Jafnréttismenntun felur í sér gagnrýna skoðun á viðteknum hugmyndum í samfélaginu og stofnunum þess í því

augnamiði að kenna börnum og ungmennum að greina þær aðstæður sem leiða til mismununar sumra og forréttinda annarra.

Allt skólastarf skal vera í anda jafnréttis. Jafnrétti á að vera samofið leik og starfi nemenda og starfsfólks og þurfa allir að geta starfað í þeirri vissu að ekkert hamli þeirra starfsánægju.

Jafnréttisáætlun Grunnskólans í Hveragerði tekur til annars vegar nemenda og hins vegar starfsmanna. Lögð er áhersla á að skólastarfið miði að því að styrkja og efla hvern og einn til framfara og þroska. Mikilvægt er að starfið mótist af metnaði og hvatningu til sjálfstæðra vinnubragða og aukinnar víðsýni, þar sem hver og einn fær notið sín á eigin forsendum.

Stefna Grunnskólans í Hveragerði er að gætt skuli fyllsta jafnréttis milli kynja og að hver einstaklingur, nemandi eða starfsmaður, verði metinn á eigin forsendum. Þannig verði tryggt að mannauður nýtist sem best. Kynbundin mismunun er óheimil, í hvaða formi sem hún birtist og er það stefna skólans að útrýma slíkri mismunun komi hún í ljós.

Samskipti allra í skólanum eiga að grundvallast á gagnkvæmri virðingu, kurteisi og tillitssemi, sem er forsenda þess að öllum líði vel. Áðurnefnd einkunnarorð skólans, viska, virðing og vinátta og þær skilgreiningar sem starfsfólk og nemendur skólans leggur sameiginlega í þau ná utan um skólastarfið og jafnréttisáætlun skólans.

Í Grunnskólanum í Hveragerði á sér stað innra mat á skólastarfinu, hvort sem um er að ræða starfsmannakannanir, starfsmannasamtöl eða kannanir meðal nemenda og foreldra. Með þessum könnunum gefst gott tækifæri til að kanna og leggja mat á stöðu jafnréttismála í skólanum. Notast er við Skólapúlsinn til að kanna stöðu jafnréttismála í Grunnskólanum í Hveragerði.

Jafnréttisáætlun skólans er kynnt fyrir öllum þeim sem að skólastarfinu koma.

Nemendur og jafnrétti:

Veita þarf börnum og unglingum hvatningu og tækifæri til að rækta hæfileika sína og persónuþroska án þess að hefðbundnar kynjaímyndir hafi þar áhrif. Allt starfsfólk skal leitast við að styrkja jákvæða kynímynd stúlkna og drengja og vinna sérstaklega gegn áhrifum klámvæðingar meðal unglinga.

Lögð er áhersla á að nemendum sé ávallt sýnd virðing í samskiptum og þeir metnir að verðleikum þannig að hæfileikar hvers og eins fái að njóta sín.

Markmið:

- Kynjasambættingar skal gætt við alla stefnumótun og áætlanagerð.
- Námsframboð og viðfangsefni skulu höfða til allra óháð kyni.
- Kennsluhættir skulu vera fjölbreyttir.
- Markvisst skal unnið gegn stöðluðum kynímyndum stúlkna og drengja, og þess gætt að kennslu- og námsgögn skólans mismuni ekki kynjum.
- Gæta skal jafnréttis í öllu starfi skólans og þess gætt að nemendur fái fræðslu/ráðgjöf varðandi nám og störf óháð kyni.
- Leita skal allra leiða til að efla sjálfsvirðingu og sjálfsvitund nemenda með það að markmiði að styrkja hvern einstakling í að velja út frá eigin sannfæringu en ekki út frá viðhorfum hóps eða staðalímyndum.
- Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni, kynferðisleg áreitni og einelti verða ekki liðin.

Leggja skal áherslu á að allt skólastarf miði að því að undirbúa nemendur af báðum kynjum fyrir einkalíf, fjölskyldulíf, félags- og atvinnulíf. Námsfni mismuni ekki kynjum og í náms- og starfsfræðslu verði lögð áhersla á að kynna báðum kynjum störf sem hingað til hafa verið talin hefðbundin kvenna- eða karlastörf.

Námsmat:

Einkunnir við lok 4., 7. og 10. bekk á stöðluðum könnunarprófum eru skoðaðar með reglulegu millibili og greindar eftir kynjum. Ef í ljós kemur verulegur munur á einkunnum nemenda eftir kyni þarf að grípa til sérstakra aðgerða, með það fyrir augum að staða kynja verði sem jöfnust. Viðbrögð gætu verið að breyta kennsluháttum, námsfni, samsetningu námshópa eða auka tímabundið við stuðning.

Hvernig: Skoða niðurstöður úr stöðluðum könnunarprófum.

Hvenær: Á þriggja ára fresti, fyrst gert vorið 2020.

Ábyrgðarðili: Skólastjóri, deildarstjórar og kennarar.

Sjálfsmynd:

Lögð er áhersla á að allir nemendur þjálfist í að þekkja og tjá tilfinningar sínar og læri um leið að virða tilfinningar annarra óháð kyni, uppruna, búsetu, trú eða fötlun. Leggja skal árlega fyrir nemendur spurningar um til dæmis líðan, sjálfsmynd, áform og virkni. Er munur eftir kynjum? Ef svo er þarf að vinna sérstaklega með þær niðurstöður. Þetta sjálfsmat nemenda má einnig nota sem innlegg í nemenda- og foreldrasamtöl.

Hvernig: Meðal annars með Skólapúlssi og umræðum eftir nemendaþing.

Hvenær: Í tengslum við foreldraviðtöl ár hvert, að hausti, í janúar og að vori.

Ábyrgðarðili: Skólastjórnendur, námsráðgjafar og umsjónarkennarar.

Námsefni:

Allir kennarar skólans verða að skoða og meta allt námsefni út frá jafnréttissjónarmiði. Það þarf að hafa að leiðarljósi að vinna með námsefni/kennslugögn sem byggja á jafnréttishugmyndum.

Hvernig: Skoða námsefni sem verið er að nota með jafnréttissjónarmið að leiðarljósi. Mögulegt er að styðjast við gátlista frá Menntamálastofnun.

Hvenær: Við upphaf skólaárs og áður en nýtt námsefni er tekið í notkun.

Ábyrgðarðili: Deildarstjórar og kennarar.

Kennsluhættir:

Kennarar notast við fjölbreytta kennsluhætti. Mismunandi leiðir eru notaðar til að læra og fanga sem best áhuga þeirra og næmni til náms. Þannig er líklegast að allir fái kennslu við hæfi og ólík reynsla og gildismat fái notið sín. Mikilvægt er að skólinn bjóði upp á námskeið fyrir kennara þar sem fjallað er um jafnrétti kynjanna og sérstaklega um jafnréttismiðaða kennslu.

Hvernig: Gátlistar fyrir nemendur og kennara til að nýta í kennslustundum. Með jafnréttisfræðslu til nemenda og starfsmanna.

Hvenær: Í stanslausri skoðun.

Ábyrgðarðili: Kennarar og nemendur.

Kennsla í jafnrétti:

Það er lykilatriði að vinna markvisst með jafnrétti í lífsleiknitímum. Þó svo að lífsleikni komi ekki inn í námskrá fyrr en í 4. bekk er allt skólastarf yngri nemenda samofið lífsleikniáherslum eða þjálfun. Strax í 1. bekk er því hægt að byrja að vinna með nemendur í anda jafnréttis. Hér má benda á þemahefti sem Mennta- og menningarmálaráðuneytið gaf út um jafnrétti. Umsjónartímar og bekkjarfundartímar eru góðir til umræðna um jafnrétti og jafnréttismál.

Hvernig: Koma þarf fram, í kennsluáætlun og námskrá, hvernig og hvenær slík kennsla fer fram. **Hvenær:** Jafnt og þétt yfir allt skólaárið.

Ábyrgðarðili: Umsjónarkennarar og námsráðgjafi.

Skólanámskrá – áætlanir:

Nauðsynlegt er að skoða í hvaða námsgreinum/námskrám er sérstaklega fjallað um jafnrétti kynjanna eða hefðbundnum kynmyndum viðhaldið. Í allri áætlanagerð er unnið sérstaklega með jafnrétti kynjanna að leiðarljósi. Allar námsgreinar tengjast beint eða óbeint jafnrétti.

Hvernig: Hver og einn kennari verður að skoða það námsefni sem nemendur vinna með, þær áherslur sem kennari leggur í skólastarfinu í daglegu samneyti við nemendur, það gildismat sem ríkir í skólanum/nemendahópnum og þær kennsluáðferðir sem unnið er eftir.

Hvenær: Jafnt og þétt yfir skólaárið, auk þess sem þessir þættir eru sérstaklega skoðaðir þegar velja á nýtt námsefni og einnig þegar námskrá er endurskoðuð árlega.

Ábyrgðarðili: Stjórnendur og kennarar.

Íþrótt- og félagsstarf nemenda:

Það þarf að hafa að leiðarljósi jafnan hlut kynja við val í nemendaráð og við hvert það tækifæri þegar nemandi eða nemendur skólans koma fram fyrir hans hönd. Einnig að skólinn leggi jafna áherslu á þátttöku stráka og stelpna í íþróttamótum.

Hvernig: Hvetja bæði kyn til þátttöku, efla sjálfstraust með markvissri kennslu í lífsleikni.

Hvenær: Alltaf í íþrótt- og félagsstarfi nemenda.

Ábyrgðarðili: Umsjónarkennarar og íþróttakennarar.

Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni:

Það þarf að gera nemendum ljóst að kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni verði aldrei liðin í skólanum. Það þarf að setja meðferð slíkra mála í ákveðinn farveg samanber einelti og áföll. Nemendur eiga alls ekki að sætta sig við kynferðislega áreitni. Það þarf að gera nemendum grein fyrir því að áreitni getur birst í mörgum myndum, til dæmis í orðum eða látbragði og að þolmörk einstaklinga eru mismunandi. Nemendur eiga hvorki að sætta sig við áreitni af hendi samnemenda né starfsmanna skólans. Hér ber að skoða sérstaklega nýjar leiðir sem notaðar eru til áreitis svo sem tölvur og símar.

Hvernig: Virk samvinna við stoðþjónustuna; Félagsþjónustuna, Barnavernd, Barnahús og lögreglu er nauðsynleg til þess að hægt sé að tryggja sem best velferð nemenda. Ef upp kemur grunur/vissa um að nemandi hafi orðið fyrir kynbundnu ofbeldi, kynbundinni áreitni eða kynferðislegu áreiti í skólanum eða utan hans skal samstundis haft samband við barnaverndaryfirvöld og Barnahús. Hafa ber samband við foreldra ef þeir tengjast á engan hátt meintu áreiti. Gagnkvæm og traust samvinna við heimili nemenda og ýmis félagasamtök til dæmis íþróttafélög, félagsmiðstöðina Skjálftaskjól og félagasamtök þarf að vera til staðar. Kennarar komi fræðslu um kynferðislega áreitni inn í námsefnið eins og við verður komið og vísi til jafnréttisáætlunar skólans.

Hvenær: Á haustmisseri hvert skólaár er fræðsla fyrir alla nemendur og starfsfólk sem snýr að þessum þætti.

Ábyrgðarðili: Skólastjóri og kennarar

Samstarf heimilis og skóla:

Mikilvægt er að foreldrar af öllum kynjum fái tækifæri til að taka virkan þátt í skólagöngu barna sinna. Hvetja skal foreldra af öllum kynjum til að taka virkan þátt í skólagöngu barna sinna, þátttöku í viðburðum á vegum skólans og starfi innan foreldrafélagsins.

Hvernig: Leggja skal áherslu á að taka reglulega upp umræðu um mannréttindi, jafnréttismál og jafnréttisáætlun skólans í foreldraráði. Hvetja skal foreldra af öllum kynjum til að koma í heimsókn í skólann.

Hvenær: Við upphaf skólaárs.

Starfsmenn:

Engin störf innan skólans eru flokkuð sem sérstök kvenna- eða karlastörf. Þjóða skal starfsfólki upp á fræðslu og endurmenntun um jafnréttismál og kynferðislega áreitni. Starfsfólki skulu tryggðir möguleikar til endurmenntunar og starfsþróunar, óháð kyni. Kynbundið ofbeldi, áreitni og kynferðisleg áreitni er ekki liðin í skólanum.

Hvernig: Gæta skal jafnréttissjónarmiða til jafns við önnur sjónarmið við ráðningar í skólanum. Öll kyn skulu hafa jafna möguleika á starfsframa innan skólans. Gæta skal jafnréttissjónarmiða við skiptingu verkefna og deilingu ábyrgðar meðal starfsmanna.

Hvenær: Fræðsla árlega á starfsmannafundi, við skipulag að hausti skal tekið tillit til jafnréttissjónarmiða við deilingu verkefna.

Ábyrgðarðili: Stjórnendur.

Auglýsingar:

Störf skulu auglýst eftir því sem lög og reglugerðir gera ráð fyrir.

Hvernig: Hafa skal öll kynin í huga þegar störf eru auglýst og leitast við að halda hlutfalli kynjanna eins jöfnu og frekast er unnt. Við ráðningar verði unnið í samræmi við verklagsreglur Hveragerðisbæjar um ráðningar með tilliti til kynjasjónarmiða.

Hvenær: Í hvert sinn sem ráðningar eiga sér stað.

Ábyrgðarðili: Skólastjóri.

Launajafnrétti:

Þess skal gætt að allir starfsmenn njóti sömu kjara fyrir sömu eða sambærilega vinnu. Einnig skal þess gætt að þátttaka í launaðri yfirvinnu s.s. stýrihópum, vinnuhópum og teyllum standi báðum kynjum jafnt til boða.

Hvernig: Með launagreiningu starfsmanna.

Hvenær: Við skipulagningu kennsluárs og alltaf þegar við á.

Ábyrgðarðili: Skólastjóri og launafulltrúi Hveragerðisbæjar.

Samræming fjölskyldu og vinnustaðarins:

Allir starfsmenn og nemendur eiga rétt á að komið sé fram við þá af virðingu og að þeir sæti ekki einelti, kynferðislegri né kynbundinni áreitni. Ætíð skal þess gætt að starfsmenn, karlar og konur, geti eftir fremsta megni starfrækt starfsskyldur sínar og ábyrgð gagnvart fjölskyldu.

Hvernig: Með tilfærslu vinnutíma eftir þörfum, eða heimila að vinna sé að einhverju leyti stunduð að heiman. Með því að auðvelda starfsfólki að koma aftur til starfa eftir fæðingarorlof og veikindi.

Hvenær: Reglulega

Ábyrgðarðili: Skólastjóri og trúnaðarmenn. Að öðru leyti er vísað í jafnréttisáætlun Hveragerðisbæjar.

Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni:

Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni er ekki liðin í skólanum eða í félagsstarfi á vegum skólans.

Hvernig: Öllu starfsfólki skal gert ljóst að einelti, kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni, í hvaða formi sem hún er, verði aldrei liðin í skólanum og að brugðist verði fljótt við slíkum ábendingum innan skólans. Málefnið tekið fyrir með reglubundnum hætti á starfsmannafundum.

Hvenær: Rýnt verður í niðurstöður kannana um líðan sem lagðar eru fyrir starfsmenn og í upplýsingar sem fram koma í starfsmannasamtölum.

Ábyrgðarðili: Skólastjórnendur og kennarar.

Kynning:

Árlega þarf að kynna jafnréttisáætlun skólans og þá sérstaklega þann hluta er snýr að nemendum **Hvernig:** Á haustfundum og á heimasíðu skólans.

Ábyrgðarðili: Skólastjórnendur og umsjónarkennarar.

19. [LESTRARSTEFNA]

Úr aðalnámskrá grunnskóla:

„Góð lestrarfærni er nauðsynleg til þess að geta tekið virkan þátt í samfélaginu. Lestrarkunnátta er undirstaða almennrar menntunar. Hún er einnig forsenda lestraráhuga og þess að njóta bókmennta til afþreyingar og skemmtunar. Lestur eykur orðaforða og stuðlar að betra valdi á máli en hvort tveggja er mikilvægt í mannlegum samskiptum.

Frjáls lestur á að skipa fastan sess á öllum stigum grunnskóla. Leggja ber áherslu á fjölbreytt lesefni, bæði prentað efni í bókum og hvers konar ritum og einnig lesefni á Netinu.“

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að hlusta á þau lesa daglega. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð og álykta um hvað gæti gerst næst. Æskilegt er að foreldrar lesi reglulega fyrir börnin sín.

Lestrarkennsla nemenda við Grunnskólann í Hveragerði er samvinnuverkefni heimilis og skóla.

Lestrarkennsluaðferðir:

Í Grunnskólanum í Hveragerði er notuð hljóðaaðferð í lestrarkennslu.

Hljóðaaðferð byggist á því að kenna bæði heiti og hljóð allra bókstafanna. Lögð er áhersla á að kenna hljóð stafanna til að þeir séu auðveldari í tengingu þ.e. tengja saman tvö eða fleiri hljóð sem mynda svo orðið eða orðin. Ef barnið hefur hljóðin á valdi sínu auðveldar það líka að rita orðin rétt.

- Nemendur sem þurfa á að halda lesa upphátt daglega fyrir kennara, stuðningsfulltrúa eða samnemendur. Allir nemendur lesa reglulega upphátt til að þjálfra framsögn og lestrarlag.
- Hljóðlestrarstund. Æskilegt að nemendur fari á bókasafn skólans og velji sér bækur til að lesa sér til ánægju í skólanum.
- Nemendur þurfa að lesa heima 5x í viku og hafa allir nemendur sérstakt kvittanablað sem foreldrar þurfa að kvitta á fyrir heimalesturinn. Nemendur eru hvattir til þess að lesa í a.m.k. 10 mínútur. Kennarar fara yfir kvittanablaðið reglulega og gefa umsögn samkv. því í mentor.

Nemendur hlusta á nestissögu og kennari ræðir við þá um efnið og útskýrir ýmis orð til að auka við orðaforða nemenda.

Vert er að nefna verkefnið 'Lestrarömmur' en fáeinir eldri borgarar koma inn í skóla stöku sinnum í hverri viku og hlusta á börnin lesa upphátt. Þetta hefur mælst vel fyrir og verður fram haldið.

1. bekkur

Áherslur í kennslu

Í 1. bekk er lögð áhersla á hljóðlestraraðferð. Einnig eru nýttar hugmyndir úr öðrum kennsluaðferðum, s.s. K-PALS, byrjendalæsi, orðaaðferð ofl. Í upphafi vetrar er lögð áhersla á markvissa málörvun, en það er framhald þeirrar vinnu sem fram fór í leikskólanum þar sem allir nemendur fara í gegnum Hljóm-próf á leikskóla.

Í lestrarkennslunni er lögð áhersla á að mæta nemendum þar sem þeir eru staddir, unnið er með tengsl stafs og hljóðs, hljóðkerfisvitund, leshraða, lestraröryggi og lesskilning. Lesið er fyrir nemendur í nestistímum einnig hlustað á hljóðbækur. Stefnt er að því að allir nemendur lesi á hverjum degi í skólanum. Umsjónarkennarar skipuleggja lestrarkennsluna og kynna fyrir foreldrum á námskynningu á skólafærninámskeiði að hausti.

Nemendur lesa hverja blaðsíðu að minnsta kosti tvisvar sinnum á meðan þeir eru að ná tókum á tækninni.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að hlusta á þau lesa daglega í að minnsta kosti 10 mínútur. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð og álykta um hvað gæti gerst næst. Æskilegt er að foreldrar lesi reglulega fyrir börnin sín.

Námsmat og skimanir:

Allir nemendur sem hefja nám í fyrsta bekk hafa tekið **Hljóm – 2** sem er athugun á hljóð- og málvitund leikskólabarna. Niðurstöður úr þessu prófi eru hafðar til hliðsjónar þegar meta á þörf á sértækri eftirfylgni og/eða sérkennslu.

Sept/jan/maí **Lesferilspróf.** Lestrarpróf sem tekið er í sept, janúar og maí. Lesfimi lögð fyrir 3 sinnum yfir árið sem og sjónrænn orðaforði og orðleysur í september, janúar og maí fyrir þá nemendur sem eru undir viðmiði.

október Lesskimun fyrir 1. bekk- mms.is

Nóv/maí **Stafakönnun** fyrir allan hópinn. Stafakönnun úr Lesferlinum.

Viðmið í lesfimi við lok 1. bekkjar:

Orð	Árangur	
75 orð eða meira á mínútu.	Framúrskarandi	(25% viðmið)
55-74 orð á mínútu	Hæfni náð	(50% viðmið)
20 – 54 orð á mínútu	Á góðri leið	(90% viðmið)
0 – 19 orð á mínútu	Þarfnast þjálfunar	

 Undir 20 orðum	 20 – 54 orð	 55 – 74 orð	 75 orð og yfir
--	---	---	--

2. bekkur

Áherslur í kennslu

Í lestrarkennslunni er áfram lögð áhersla á hljóðlestraraðferð. Nemendum er mætt þar sem þeir eru staddir í lestrinum. Unnið er jafnhliða með lestur og ritun. Lesskilningur er efldur með því að vinna með hugtök, efla orðaforða og ályktunarhæfni nemenda. Lesið er fyrir nemendur í nestistímum. Nemendur lesa daglega í skólanum. Nemendur sem eru verulega undir viðmiði árgangsins fá aukna þjálfun hjá sérkennara.

Umsjónarkennarar skipuleggja lestrarkennsluna og kynna fyrir foreldrum.

Nemendur lesa hverja blaðsíðu að minnsta kosti tvisvar sinnum á meðan þeir eru að ná tökum á tækninni.

Framsögn æfð reglulega.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að hlusta á þau lesa daglega í að minnsta kosti 10 mínútur. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð og álykta um hvað gæti gerst næst. Æskilegt er að foreldrar lesi reglulega fyrir börnin sín.

Námsmat og skimanir:

Framsagnarpróf – Ef nemandi hefur náð góðum tökum á lestrinum þá fer hann í framsagnarpróf þar sem stuðst er við matsramma fyrir lesfimi (mms).

Sept/jan/maí **Lesferilspróf.** Lestrarpróf sem tekið er í sept, janúar og maí. Lesfimi lögð fyrir 3 sinnum yfir árið sem og sjónrænn orðaforði og orðleysur fyrir þá nemendur sem eru undir viðmiði 1.

Des/jan. **Yfirlitspróf KA í lestri og skrift** (53 atriði). Stafakönnun, rita orð, setningar og lesa léttan texta (lesskiln). Sérkennari og umsjónarkennari leggja þetta próf fyrir en sérkennari fer yfir niðurstöðurnar.

Des/maí **Aston Index stafsetningarskimun** fyrir 2. bekk. Greinandi skimun þar sem börnin rita 20 orð eftir upplestri. Niðurstaðan gefur vísbendingu um hverjir eru í áhættuhópi hvað varðar dyslexíu. Umsjónarkennari leggur þetta próf fyrir en sérkennari fer yfir prófið og gerir grein fyrir niðurstöðum.

Viðmið í lesfimi við lok 2. bekkjar:

<u>Orð</u>	<u>Árangur</u>	
100 orð eða meira á mínútu.	Framúrskarandi	(25% viðmið)
85-99 orð á mínútu	Hæfni náð	(50% viðmið)
40 – 84 orð á mínútu	Á góðri leið	(90% viðmið)
0 – 39 orð á mínútu	þarfnast þjálfunar	

 Undir 40 orðum	 40 – 84 orð	 85 – 99 orð	 100 orð og yfir
--	---	---	---

3. bekkur

Áherslur í kennslu

Í lestrarkennslunni er lögð áhersla á að mæta nemendum þar sem þeir eru staddir. Unnið er jafnhliða með lestur og ritun. Lesskilningur er efldur með því að vinna með hugtök, efla orðaforða og ályktunarhæfni nemenda. Lesið er fyrir nemendur í nestistímum og hver nemandi les daglega í skólanum og heima. Nemendur sem eru verulega undir viðmiði árgangsins fá aukna þjálfun hjá sérkennara. Umsjónarkennarar skipuleggja lestrarkennsluna og kynna fyrir foreldrum.

Nemendur lesa hverja blaðsíðu að minnsta kosti tvisvar sinnum á meðan þeir eru að ná tökum á tækninni. Þegar lestrarhæfni er náð er lögð meiri áhersla á flæði textans.

Framsögn æfð reglulega.

Í 3. bekk er lestrarkennslan brotin upp með skipulögðu lestrarátaki í samráði við sérkennara.

Markmið lestrarátaks:

- að þjálf áheyrilegan upplestur
- að efla lesskilning og lesfimi
- að auka lestrarlöngun nemandans
- að bæta skrift og setningamyndun

Eftir Lesfimiþrófið í september fá þeir nemendur sem eru undir viðmiði 1 aukna þjálfun. Þeir nemendur sem náðu vel yfir viðmið 1 fara í þjálfun á lestrarlagi.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að hlusta á þau lesa daglega í að minnsta kosti 10 - 15 mínútur. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð og álykta um hvað gæti gerst næst. Æskilegt er að foreldrar lesi reglulega fyrir börnin sín.

Námsmat og skimanir

Jan/maí - **Aston Index stafsetningarskimun** gefur vísbendingu um hverjir þurfa sérkennslu og eru með sértæka lestrarörðugleika/dyslexiu. Umsjónarkennari leggur þetta próf fyrir en sérkennari fer yfir og gerir grein fyrir niðurstöðum.

Sept/jan/maí - **Lesferilspróf**. Lesfimispróf sem tekið er í sept, janúar og maí. Lesfimi lögð fyrir 3 sinnum yfir árið sem og sjónrænn orðaforði og orðleysur fyrir þá nemendur sem eru undir viðmiði 1.

Jan/maí - **Orðarún** Lesskilningspróf eftir Dagnýju Birnis, Rósu Eggerts. og Amalíu B.

Viðmið í lesfimi við lok 3. bekkjar:

Orð	Árangur
120 orð eða meira á mínútu.	Framúrskarandi (25% viðmið)
100-119 orð á mínútu	Hæfni náð (50% viðmið)
55 – 99 orð á mínútu	Á góðri leið (90% viðmið)
0 – 54 orð á mínútu	þarfnast þjálfunar

 Undir 55 orðum	 55 – 99 orð	 100 – 119 orð	 120 orð og yfir
--	---	---	---

4. bekkur

Áherslur í kennslu

Í lestrarkennslunni er lögð áhersla á að mæta nemendum þar sem þeir eru staddir. Unnið er jafnhliða með lestur og ritun. Lesskilningur er efldur með því að vinna með hugtök, efla orðaforða og ályktunarhæfni nemenda. Lesið er fyrir nemendur í nestistímum og hver nemandi les reglulega fyrir kennarann sinn. Nemendur sem eru verulega undir viðmiði árgangsins fá aukna þjálfun hjá sérkennara.

Hver umsjónarkennari skipuleggur lestrarkennsluna í sínum bekk og kynnir fyrir foreldrum. Nemendur lesa hverja blaðsíðu að minnsta kosti tvisvar sinnum á meðan þeir eru að ná tökum á tækninni. Þegar lestrarhæfni er náð er lögð meiri áhersla á flæði textans. Framsögn æfð reglulega. Eftir Lesfimiþrófið í september fá þeir nemendur sem eru undir viðmiði 1 aukna lestrarþjálfun. Þeir nemendur sem náðu vel yfir viðmið 1 fara í þjálfun á lestrarlagi.

Í 4. bekk tekur við undirbúningur vegna Litlu upplestrarkeppninnar. Undirbúningur hennar felst í upplestri á ýmiss konar textum, hlustun og framsögn.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að hlusta á þau lesa daglega í að minnsta kosti 10 - 15 mínútur. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð og álykta um hvað gæti gerst næst. Æskilegt er að foreldrar lesi reglulega fyrir börnin sín.

Námsmat og skimanir

Jan/maí - **Orðarún** Lesskilningspróf eftir Dagnýju Birnis, Rósu Eggerts. og Amalíu B.

Sept/jan/maí **Lesferilspróf.** Lestrarpróf sem tekið er í sept, janúar og maí.

Lesfimi lögð fyrir 3 sinnum yfir árið. Hliðarpróf, orðleysur og sjónrænn orðaforði eru notuð fyrir þá sem ekki hafa náð viðmiði 1.

Jan/maí - **Aston Index stafsetningarskimun f. 4.** bekk. gefur vísbendingu um hverjir þurfa sérkennslu og eru með sértæka lestrarörðugleika/dyslexiu. Umsjónarkennari leggur þetta próf fyrir en sérkennari fer yfir og gerir grein fyrir niðurstöðum.

Logos skimun - Þeir nemendur sem eru verulega undir viðmiði 1 á lesferilsprófi fara í skimun í logos og áfram í lestrargreiningu ef þörf er á.

Framsagnarpróf – Ef nemandi hefur náð viðmiði 2 í lesfimiþrófi þá fer hann í framsagnarpróf. Þá er stuðst við matsramma fyrir lesfimi(mms).

Viðmið í lesfimi við lok 4. bekkjar:

Orð	Árangur
145 orð eða meira á mínútu.	Framúrskarandi (25% viðmið)
120-144 orð á mínútu	Hæfni náð (50% viðmið)
80 – 119 orð á mínútu	Á góðri leið (90% viðmið)
0 – 79 orð á mínútu	Þarfnast þjálfunar

 Undir 80 orðum	 80 – 119 orð	 120 – 144 orð	 145 orð og yfir
--	--	---	---

5. bekkur

Áherslur í kennslu

Í lestrarkennslunni er lögð áhersla á að mæta nemendum þar sem þeir eru staddir. Unnið er jafnhliða með lestur og ritun. Lesskilningur er efldur með því að vinna með ýmis hugtök efla orðaforða og ályktunarhæfni nemenda. Nemendur hlusta á sögu í nestistímum. Hver umsjónarkennari skipuleggur lestrarkennsluna í sínum bekk og kynnir fyrir foreldrum á haustfundi í september. Þeir nemendur sem eru verulega undir viðmiði árgangsins í lestri fá aukna þjálfun hjá sérkennara.

Nemendur lesa upphátt heima á hverjum degi og í skólanum eftir föngum. Þegar lestrarhæfni er náð er lögð meiri áhersla á flæði textans. Framsögn æfð reglulega. Eftir Lesfimiþrófið í september fá þeir nemendur sem eru undir viðmiði 1 aukna þjálfun. Þeir nemendur sem náðu vel viðmið 1 fara í þjálfun á lestrarlagi.

Í 5. bekk bætast við lesgreinar þá lesa þau ýmist sjálf eða kennari les fyrir hópinn.

Nemendur læra að taka saman meginatriði til að greina mikilvægustu atriði textans. Einnig að spyrja spurninga um efni textans á mismunandi hátt. Lögð er áhersla á að vinna með einstök orð og orðasambönd í textum til að efla lesskilning og auka orðaforða. Með því að spá fyrir rifja nemendur upp það sem þeir vita fyrir um efnið og setja fram tilgátu um hvað gæti gerst næst. Nemendur læra að nálgast lestur á virkan og skipulagðan hátt og læra námshegðun sem hjálpar þeim að verða sjálfstæðari í lestri sínum og færari um að fást við stöðugt flóknara lesefni.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að hlusta á þau lesa daglega í að minnsta kosti 10 mínútur. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð og álykta um hvað gæti gerst næst.

Námsmat og skimanir.

Jan/maí**Orðarún.** Lesskilningspróf eftir Dagnýju Birnis, Rósu Eggerts. og Amalíu B.

Sept/jan/maí **Lesferilspróf.** Lesfimi lögð fyrir 3 sinnum yfir árið okt, janúar og maí. Hliðarpróf, orðleysur og sjónrænn orðaforði, eru notuð fyrir þá sem ekki hafa náð viðmiði 1.

Jan/maí**Aston Index stafsetningarskimun** f. 5. bekk sem gefur vísbendingu um hverjir þurfa sérkennslu og/eða gefa sérstakan gaum í ritun. Umsjónarkennari leggur þetta próf fyrir en sérkennari fer yfir og gerir grein fyrir niðurstöðum.

Framsagnarpróf – Ef nemandi hefur náð viðmiði 2 í lesfimiþrófi þá fer hann í framsagnarpróf.

Viðmið í lesfimi við lok 5. bekkjar:

Orð		Árangur	
160 orð eða meira á mínútu.		Framúrskarandi	(25% viðmið)
140-159 orð á mínútu		Hæfni náð	(50% viðmið)
90 – 139 orð á mínútu		Á góðri leið	(90% viðmið)
0 – 89 orð á mínútu		Þarfnast þjálfunar	
 Undir 90 orðum	 90 – 139 orð	 140 – 159 orð	 160 orð og yfir

6. bekkur

Áherslur í kennslu

Í lestrarkennslunni er lögð áhersla á að mæta nemendum þar sem þeir eru staddir. Í náminu reynir á að nemendur geti leitað sér þekkingar í gegnum lestur og því vinna þeir fjölbreytt verkefni sem reyna á lesskilning og ritun.

Nemendur lesa áfram heima og í skólanum eftir því sem tími vinnst til. Mikil áhersla er lögð á heimalesturinn og að nemendur lesi áfram upphátt heima. Einnig lesa kennarar töluvert upphátt fyrir nemendur sína. Hver

umsjónarkennari skipuleggur lestrarkennsluna í sínum bekk og kynnir fyrir foreldrum. Þegar lestrarhæfni er náð er lögð meiri áhersla á flæði textans. Framsögn æfð reglulega. Eftir Lesfimiþrófið í september eru þeir nemendur sem eru undir viðmiði settir á hraðlestrarnámskeið. Þeir nemendur sem náðu viðmiðum fara í þjálfun á lestrarlagi.

Framsögn æfð reglulega.

Þeir nemendur sem ekki ná viðmiðum árgangsins fá aukna þjálfun hjá sérkennara.

Hver kennari skipuleggur lestrarkennsluna í sínum bekk og kynnir fyrir foreldrum á haustfundi.

Nemendur læra að taka saman meginatriði til að greina mikilvægustu atriði textans. Einnig að spyrja spurninga um efni textans á mismunandi hátt. Lögð er áhersla á að vinna með einstök orð og orðasambönd í textum til að efla lesskilning og auka orðaforða. Með því að spá fyrir rifja nemendur upp það sem þeir vita fyrir um efnið og setja fram tilgátu um hvað gæti gerst næst. Nemendur læra að nálgast lestur á virkan og skipulagðan hátt og læra námshegðun sem hjálpar þeim að verða sjálfstæðari í lestri sínum og færari um að fást við stöðugt flóknara lesefni.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að hlusta á þau lesa daglega í að minnsta kosti 10 mínútur. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð og álykta um hvað gæti gerst næst.

Námsmat og skimanir:

Jan/maí **Aston Index stafsetningarskimun** fyrir 6. bekk. Umsjónarkennari leggur þetta próf fyrir en sérkennari fer yfir og gerir grein fyrir niðurstöðum.

Sept/jan/maí **Lesferilspróf.** Lesfimi lögð fyrir 3 sinnum yfir árið. Hliðarpróf, orðleysur og sjónrænn orðaforði eru notuð fyrir þá sem ekki hafa náð viðmiði 1.

Sept/jan **Orðarún.** Lesskilningspróf eftir Dagnýju Birnis, Rósu Eggerts. og Amalíu

Björnsd.

Framsagnarpróf – Ef nemandi hefur náð viðmiði 2 í lesfimiþrófi þá fer hann í framsagnarpróf.

Viðmið í lesfimi við lok 6. bekkjar:

<u>Orð</u>		<u>Árangur</u>	
175 orð eða meira á mínútu.		Framúrskarandi	(25% viðmið)
155-174 orð á mínútu		Hæfni náð	(50% viðmið)
105 – 154 orð á mínútu	Á góðri leið		(90% viðmið)
0 – 104 orð á mínútu	þarfnast þjálfunar		
 Undir 105 orðum	 105 – 154 orð	 155 – 174 orð	 175 orð og yfir

7. bekkur

Áherslur í kennslu

Í lestrarkennslunni er lögð áhersla á að mæta nemendum þar sem þeir eru staddir. Námið felur í sér að nemendur geti leitað sér þekkingar í gegnum lestur og vinna þeir fjölbreytt verkefni sem reyna á lesskilning og ritun. Hver kennari skipuleggur lestrarkennsluna í sínum bekk og kynnir fyrir foreldrum á haustfundi.

Nemendur lesa áfram heima sem og í skólanum eftir því sem tími vinnst til og um miðjan nóvember tekur við undirbúningur vegna Stóru upplestrarkeppninnar sem Grunnskólinn tekur þátt í ár hvert. Undirbúningur hennar felst í upplestri á ýmiss konar textum, hlustun og framsögn. Einnig lesa kennarar töluvert upphátt fyrir nemendur sína. Framsögn æfð reglulega.

Hver umsjónarkennari skipuleggur lestrarkennsluna í sínum bekk og kynnir fyrir foreldrum. Þegar lestrarhæfni er náð er lögð meiri áhersla á flæði textans. Framsögn æfð reglulega. Eftir Lesfimiþrófið í september eru þeir nemendur sem eru undir viðmiði settir á hraðlestrarnámskeið. Þeir nemendur sem náðu viðmiðum fara í þjálfun á lestrarlagi.

Nemendur læra að taka saman meginatriði til að greina mikilvægustu atriði textans. Einnig að spyrja spurninga um efni textans á mismunandi hátt. Lögð er áhersla á að vinna með einstök orð og orðasambönd í textum til að efla lesskilning og auka orðaforða. Með því að spá fyrir rifja nemendur upp það sem þeir vita fyrir um efnið og setja fram tilgátu um hvað gæti gerst næst. Nemendur læra að nálgast lestur á virkan og skipulagðan hátt og læra námshegðun sem hjálpar þeim að verða sjálfstæðari í lestri sínum og færari um að fást við stöðugt flóknara lesefni.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að hlusta á þau lesa daglega í að minnsta kosti 10 mínútur. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð og álykta um hvað gæti gerst næst.

Námsmat og skimanir:

Sept/jan/maí **Lesferilspróf.** Lesfimi lögð fyrir 3 sinnum yfir árið. Hliðarpróf, orðleysur og sjónrænn orðaforði eru notuð fyrir þá sem ekki hafa náð viðmiði 1.

Jan/maí **Aston Index stafsetningarskimun** fyrir 7.bekk. Umsjónarkennari leggur þetta próf fyrir en sérkennari fer yfir og gerir grein fyrir niðurstöðum.

Jan/maí **Orðarún.** Lesskilningspróf eftir Dagnýju Birnis, Rósu Eggerts. og Amalíu Björnsd.

Framsagnarpróf – Ef nemandi hefur náð viðmiði 3 í lesfimiþrófi þá fer hann í framsagnarpróf.

Viðmið í lesfimi við lok 7. bekkjar:

<u>Orð</u>	<u>Árangur</u>	
190 orð eða meira á mínútu.	Framúrskarandi	(25% viðmið)
165 - 189 orð á mínútu	Hæfni náð	(50% viðmið)
120 – 164 orð á mínútu	Á góðri leið	(90% viðmið)
0 – 119 orð á mínútu	Þarfnast þjálfunar	

☀ Undir orðum	120	🔹 120 – 164 orð	✅ 165 – 189 orð	★ 190 orð og yfir
------------------	-----	--------------------	--------------------	----------------------

8. bekkur

Aukin áhersla hefur verið lögð á lestur á elsta stigi síðustu ár. Nemendur lesa bæði nútímabókmenntir og Íslendingasögur í öllum bekkjum.

Áfram er lögð áhersla á að nemendur lesi sér til ánægju sem og fróðleiks. Þeir nemendur sem enn þurfa á sértækri íhlutun að halda fara áfram í námsver. Nemendur eru hvattir til þess að lesa sér til ánægju bæði heima og í skólanum. Umsjónartímar m.a. nýttir til yndislesturs.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að fylgjast með því að nemendur lesi það sem kennarar setja þeim fyrir. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er og útskýra erfið orð.

Námsmat og skimanir.

Sept/jan/maí **Lesferilspróf** – Lesfimiþróf lögð fyrir 3 sinnum á vetri. Hliðarpróf, orðleysur og sjónrænn orðaforði eru notuð fyrir þá sem ekki hafa náð viðmiðum. Þeir nemendur sem hafa greinst með dyslexíu fara ekki í þessi próf.

Sept/jan **Orðarún.** Lesskilningspróf eftir Dagnýju Birnis, Rósu Eggerts. og Amalíu Björnsd.

Viðmið í lesfimi við lok 8. bekkjar:

<u>Orð</u>	<u>Árangur</u>	
210 orð eða meira á mínútu.	Framúrskarandi	(25% viðmið)
180 - 209 orð á mínútu	Hæfni náð	(50% viðmið)
130 – 179 orð á mínútu	Á góðri leið	(90% viðmið)
0 – 129 orð á mínútu	Þarfnast þjálfunar	

☀ Undir orðum	130	🔹 130 – 179 orð	✅ 180 – 209 orð	★ 210 orð og yfir
------------------	-----	--------------------	--------------------	----------------------

9. bekkur

Aukin áhersla hefur verið lögð á lestur á elsta stigi síðustu ár. Nemendur lesa bæði nútímabókmenntir og Íslendingasögur í öllum bekkjum.

Áfram er lögð áhersla á að nemendur lesi sér til ánægju sem og fróðleiks. Þeir nemendur sem enn þurfa á sértækri íhlutun að halda fara áfram í námsver. Nemendur eru hvattir til þess að lesa sér til ánægju bæði heima og í skólanum. Umsjónartímar m.a. nýttir til yndislesturs.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að fylgjast með því að nemendur lesi það sem kennarar setja þeim fyrir. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er og útskýra erfið orð.

Námsmat og skimanir:

Mars **Samræmd könnunarpróf** í íslensku, stærðfræði og ensku.

Sept/jan/maí **Lesferilspróf** – Lesfimiþróf lögð fyrir 3 sinnum á vetri. Hliðarpróf, orðleysur og sjónrænn orðaforði eru notuð fyrir þá sem ekki hafa náð viðmiðum. Þeir nemendur sem hafa greinst með dyslexíu fara ekki í þessi próf.

Jan/maí Lesskilningspróf sem íslenskukennari leggur fyrir.

Viðmið í lesfimi við lok 9. bekkjar:

Orð	Árangur
210 orð eða meira á mínútu.	Framúrskarandi (25% viðmið)
180 - 209 orð á mínútu	Hæfni náð (50% viðmið)
140 – 179 orð á mínútu	Á góðri leið (90% viðmið)
0 – 139 orð á mínútu	þarfnast þjálfunar

 Undir 140 orðum	 140 – 179 orð	 180 – 209 orð	 210 orð og yfir
--	--	--	--

10. bekkur

Aukin áhersla hefur verið lögð á lestur á elsta stigi síðustu ár. Nemendur lesa bæði nútímabókmenntir og Íslendingasögur í öllum bekkjum. Bókaklúbbar eru þróunarverkefni í vetur, þar sem nemendur velja sér bók af lista og eru í klúbbi með þeim sem velja sömu bók.

Áfram er lögð áhersla á að nemendur lesi sér til ánægju sem og fróðleiks. Þeir nemendur sem enn þurfa á sértækri íhlutun að halda fara áfram í námsver. Nemendur eru hvattir til þess að lesa sér til ánægju bæði heima og í skólanum. Umsjónartímar m.a. nýttir til yndislesturs.

Hlutverk heimilis

Hlutverk foreldra er að styðja við lestrarnám barna sinna með því að fylgjast með því að nemendur lesi það sem kennarar setja þeim fyrir. Mikilvægt er að foreldrar séu þátttakendur í lestrarnámi barnanna og gefi sér tíma til að ræða innihald þess sem lesið er, útskýra erfið orð.

Námsmat og skimanir:

Sept/jan/maí **Lesferilspróf** – Lesfimiþróf lögð fyrir 3 sinnum á vetri. Hliðarpróf, orðleysur og sjónrænn orðaforði eru notuð fyrir þá sem ekki hafa náð viðmiðum. Þeir nemendur sem hafa greinst með dyslexíu fara ekki í þessi próf.

Jan/maí Lesskilningspróf sem íslenskukennari leggur fyrir.

Viðmið í lesfimi við lok 9. bekkjar:

Orð	Árangur
210 orð eða meira á mínútu.	Framúrskarandi (25% viðmið)
180 - 209 orð á mínútu	Hæfni náð (50% viðmið)
145 – 179 orð á mínútu	Á góðri leið (90% viðmið)
0 – 144 orð á mínútu	Þarfnast þjálfunar

 Undir 145 orðum	 145 – 179 orð	 180 – 209 orð	 210 orð og yfir
---	---	---	---

20. [MÁLSTEFNA]

Íslenska er okkar mál. Í Grunnskólanum í Hveragerði er lögð rækt við íslenskt mál. Málfar í skólanum á að vera til fyrirmyndar og allt sem frá skólanum kemur á vandaðri íslensku. Vandað mál er markvisst og felst í viðeigandi orðavali, réttum beygingum og eðlilegri orðskipan. Í framburði málsins er gætt að skýrri hljóðmótun, réttum áherslum og eðlilegu hljómfalli samfellds máls.

Starfsmenn skólans nota íslensku í störfum sínum. Fundargerðir, minnisblöð og bréfaskipti eru á íslensku nema sérstök rök séu fyrir notkun annarra mála.

Starfsmenn Grunnskólans í Hveragerði hafa aðgang að öllum helstu handbókum um íslenskt mál, svo sem íslenskri orðabók, stafsetningarorðabók og samheitaorðabók.

21. [PERSÓNUVERNDARSTEFNA]

Sjá persónuverndarstefnu hér: <https://grunnskoli.hveragerdi.is/static/files/Efni/Stefnur/personuverndarstefna.pdf>

22. [RÝMINGAR- OG VIÐBRAGÐSÁÆTLUN]

Sjá nánar hér: <https://grunnskoli.hveragerdi.is/static/files/Efni/Stefnur/rymingaraetlun-gih.pdf>

23. [ÖRYGGIS- OG HEILBRIGÐISÁÆTLUN]

Sjá nánar hér: <https://grunnskoli.hveragerdi.is/is/skolinn/oryggis-og-heilbrigdisaaetlun>

24. [NEMENDUR]

Fjöldi nemenda við skólann er um þessar mundir 474 sem eru frá Hveragerði og dreifbýli Ölfuss. Þó má reglulega reikna með því að nemendafjöldi taki breytingum innan skólaársins.

● Nemendaping

Vakin er sérstök athygli á að nemendaping eru á dagskrá reglulega. Á síðasta skólaári var t.a.m. unnið að nýjum skólareglum í samráði við nemendur. Nú hafa þær verið gefnar út og eiga að vera komnar upp á vegg í skólastofum. Á þessu skólaári verður t.a.m. fjallað um heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna, sjá næsta kafla. Markmið nemendapinga:

- ☐ Að veita nemendum tækifæri til að taka þátt í lýðræðislegri samræðu um málefni sem hefur merkingu fyrir daglegt líf þeirra og skipulag skólastarfsins
- ☐ Að efla vitund nemenda um eigin áhrif í skólastarfinu
- ☐ Að fá fram sjónarhorn nemenda í ýmsum málaflokkum
- ☐ Að fá fram tillögur frá nemendum um hvað hægt er að gera til að hafa jákvæð áhrif á daglegt starf í skólanum og víðar

Fyrsta nemendaping þessa skólaárs verður 1. október 2025 en þá verður rætt um endurskoðun á snjalltækjareglum skólans.

● Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna

Kennarar hafa fengið kynningu á heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun. Heimsmarkmiðin eru samþætt og órjúfanleg og mynda jafnvægi milli þriggja stóða sjálfbærrar þróunar; hinnar efnahagslegu, félagslegu og umhverfislegu. Þá fela þau einnig í sér fimm meginþemu sem eru mannkynið, jörðin, hagsæld, friður og samstarf. Markmiðið er að heimsmarkmiðin fléttist inn í allt okkar skólastarf um ókomna tíð.

Á nemendapingi var rætt um heimsmarkmiðin og þau þrjú sem skólinn hefur valið að vinna með. Lýðræðisleg kosning fór fram á meðal nemenda og kosin voru markmið 1 (engin fátækt), 4 (menntun fyrir alla) og 16 (friður og réttlæti).

● Börn styrkja börn

Á hverju skólaári, undir lok nóvember vinna nemendur skólans í góðgerðarþema. Tilgangur þemadaganna er að efla samkennd nemenda og láta um leið gott af sér leiða. Þrír dagar fara í vinnu þar sem ýmsar vörur eru útbúnar og svo seldar á markaðstorgi sem opið er öllum í íþróttahúsi. Einnig sjá nemendur á elsta stigi um kaffihús í mötuneyti skólans fyrir gesti.

Ein stærsta ákvörðun sem við tökum í tengslum við góðgerðarþemað er hvaða starfsemi við ákveðum að styrkja í það og það skiptið. Við höfum að mestu lagt það í hendur nemenda. Í öllum bekkjum fer fram umræða um hvaða starfsemi við viljum styrkja og í framhaldi af þeirri umræðu er rafræn könnun lögð fyrir hvern bekk. Kosning um hugmyndir nemenda fer einnig fram meðal starfsfólks. Hér má sjá frétt um þemadagana 2024:

<https://grunnskoli.hveragerdi.is/is/frettir-1/grunnskolin-i-hveragerdi-safnadi-22-milljonum-fyrir-minningarsjod-bryn-disar-kloru>

● Kennsla

Kennsluaðferðir kennara við Grunnskólann í Hveragerði fjölbreyttar og valdar með tilliti til; kennslugreina, tiltæks námsefnis, nemendahóps og aðstæðna. Áhersla er lögð á lestur og skilning á öllum stigum líkt og sjá má í heimanámsstefnu og lestrarstefnu skólans. Þá skal námsmat vera leiðsegjandi og miðast við að hvetja og leiðbeina nemendum til enn betri verka. Fólk lærir nýja hluti alla ævi. Við tökumst á við mismunandi verkefni á ólíkum æviskeiðum. Örar breytingar á samfélagi, vinnustöðum og tækni kalla á að fólk kunni til verka og sé reiðubúið að læra nýja hluti að eigin frumkvæði og undir eigin stjórn. Til þess að allt gangi vel hefur það þótt eðlilegast að allt nám sem

skipulagt er af kennurum innihaldi einhverja þætti sem auka færni nemenda í að skipuleggja sig og sinna námi sínu sjálfstætt. Nemendur auki þannig þekkingu sína, hæfni og leikni upp á eigin spýtur. Það mætti segja að hlutverk allra kennara sé að styðja við sjálfstýrt ævinám nemenda sinna sem gerir þá að betri námsmönnum, hvort sem þeir læra í hópi eða sjálfstætt.

Mikilvægt er að í skólanum gangi allir í takti, sem dæmi er mikilvægt að sendar verði út sameiginlegar fréttir – vikupóstar árganga. Það er mikilvægt að líta á bekk sem einn hóp. Árgangurinn er ein heild. Þegar bekkir eru speglaðir eru margir möguleikar til uppstokkunar hópanna; strákar/stelpur, stafrófsröð, áhugasvið o.s.frv. o.s.frv. Víða eru bekkir speglaðir og mörg tækifæri til samstarfs námshópa/bekkja. Þegar þrír kennarar koma að árgangi og hafa jafnvel stuðningsfulltrúa með hópnum er ekki reiknað með nemendum úr þeim hópi í sér- eða stuðningskennslu.

Tækifæri til samþættingar milli námsgreina er hvarvetna. Í þeim efnum má huga að okkar ástkæra ylhýra tungumáli í öllum hornum.

ÖLL ERUM VIÐ ÍSLENSKUKENNARAR!

● Teymiskennsla

Reikna má með því að teymiskennsla og vinna því tengd eigi eftir að skipa talsverðan sess í starfsemi skólans. Sú vinna verður að fá að þróast undir forystu kennara sjálfra. Teymiskennslu er hægt að sinna með ýmsum hætti:

Kennarar skipuleggja hvernig þeir haga kennslunni; þrír hópar eða tveir hópar, annar hópurinn með tvo kennara, svo dæmi sé tekið. Með þessu léttir talsvert á námsverum. Hefðbundin teymiskennsla (**traditional team teaching**) þar sem kennararnir deila með sér kennslu allra nemenda. Dæmigerð kennslustund í stærðfræði væri t.d. þannig að annar kennari af tveimur myndi útskýra fyrir öllum hópnum á meðan hinn sýnir dæmi á töflunni. Í hefðbundinni teymiskennslu bera kennararnir jafna ábyrgð á öllum nemendum og eru virkir í kennslustundum.

Stuðningsteymiskennsla (**complimentary** eða **supportive team teaching**) er þannig að einn kennari ber ábyrgð á að kenna efnið en annar eða aðrir sjá um að kenna leiðir til að nota það sem kennt var. Dæmi um kennslustund væri t.d. ef annar kennari af tveimur gerði nemendum grein fyrir innihaldi kafla í bók og setti nemendum fyrir lestrarverkefni en hinn kennarinn kenndi nemendum að nota gagnvirkan lestur um leið og þeir vinna verkefnið.

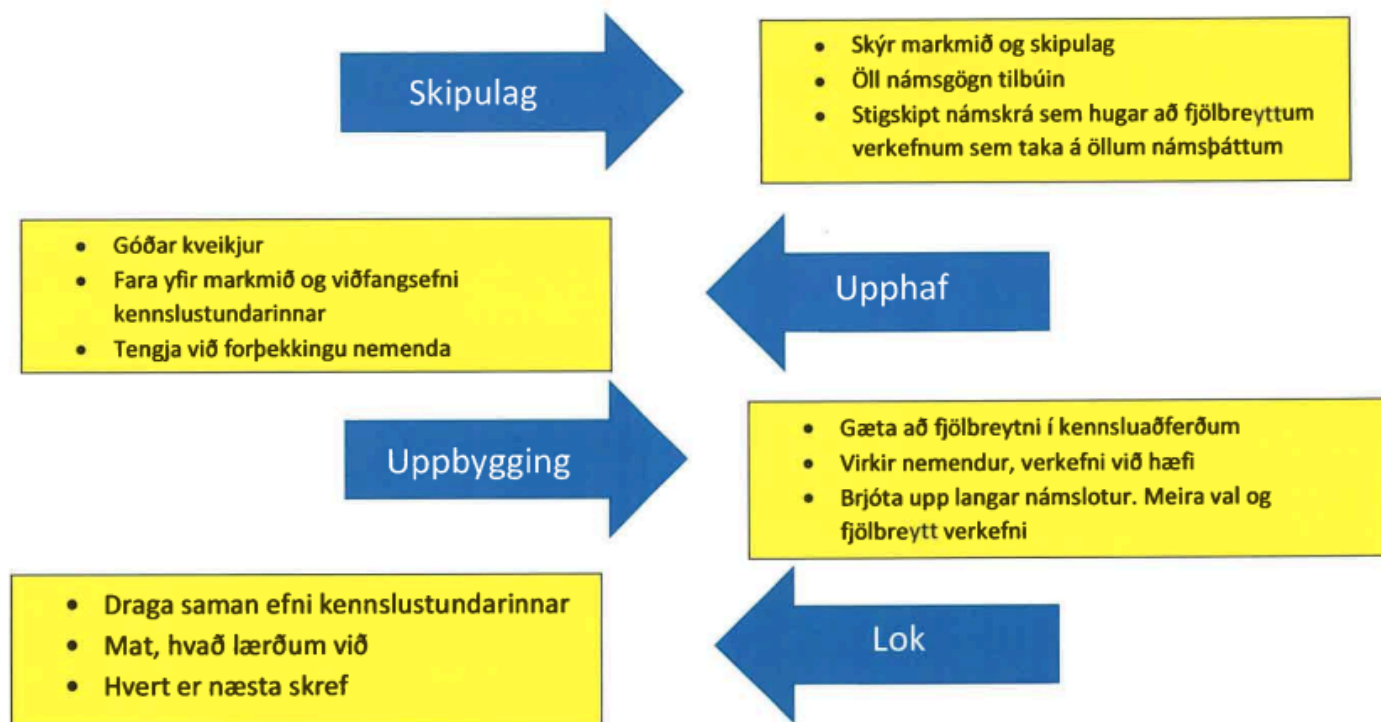
Hliðstæð kennsla (**parallel instruction**) þar sem nemendum er skipt upp í hópa og allir kennarar kenna nemendum sama efnið hver fyrir sig.

Nemendur eru aðgreindir í hópa (**differentiated split class**) eftir námsþörfum. Hver hópur fær kennslu til að mæta þessum þörfum. Nemendum er skipt í mismunandi hópa eftir því hvað er verið að kenna.

Einn kennari ber ábyrgðina (**monitoring teacher**) og á að kenna öllum nemendum en hinir kennararnir fara á milli í rýminu og aðstoða nemendur og sjá til þess að þeir hagi sér vel.

● Viðmið um gæði kennslustunda

Kennarar hafa gæði um viðmið kennslustunda að leiðarljósi enda þarf hver kennslustund að vera skipulögð með upphafi, miðju og endi. Þannig þarf kennari að setja sér markmið, vera með námsgögn tilbúin, verkefni við hæfi o.s.frv.

• Líðan

Forsenda fyrir góðum vinnustað og góðum námsárangri er að nemendum og starfsfólki líði vel. Áfram verður líðan stór þáttur í hugmyndum okkar um skólabraginn ásamt góðum hreinskiptnum samskiptum. Þessi atriði eru góð viðbót við okkar góðu einkennisorð eða gildin okkar: Viska, virðing og vinátta. Við viljum að þessi vel völdu orð einkenni allt starf í skólanum.

Í góðum samskiptum felst að komast í samband við þá sem við þurfum að eiga samskipti við. Það er mjög mikilvægt fyrir andlega og félagslega vellíðan að geta stofnað til og viðhaldið vinsamlegum tengslum við aðra. Markmið samskipta geta verið margvísleg en þegar skilaboð komast hreint til skila þá auðveldar það samskiptin, en ef eitthvað rangtúlkast hins vegar verða samskipti milli einstaklinga flóknari og jafnvel erfið. Það er mikilvægt að strax í upphafi nái kennarar góðu sambandi við sinn hóp.

• Einstaklingsviðtöl

Kennarar skulu sýna nemendum sínum persónulegan áhuga og umsjónarkennarar sinni einstaklingsviðtölum reglulega á skólaárinu. Nýir umsjónarkennarar ræði einslega við sína nemendur eins fljótt og mögulegt er við upphaf skólustarfs. Fyrstu viðtöl eiga ekki að vera löng, einungis létt kynning, dæmi; „ég heiti Sævar ég hef búið í Hveragerði í 150 ár og áhugamálin mín eru útivera, tölvuleikir og magadans.“ Hvað heitir þú? Hvað finnst þér skemmtilegast í skólanum? Hvers vegna ætlum við að hafa geggjað gaman í skólanum í vetur? Sýnum nemendum okkar persónulegan áhuga, alltaf.

• Samvera – tjáskipti – samskipti

Með samveru ætlum við að efla tengsl í hverjum hópi. Félagsvitund, samkennd og samhygð. Hægt er að fara í margskonar hópeflisleiki. Útivera og útikennsla er kjörin vettvangur til að efla gæði í samverustundum. Víða er

fimmskipting í klassísku smiðjunum. Fimmta smiðjan snýr að líða og samveru, þar fæst tækifæri til þess að efla samskiptahæfni og vinna að því að efla gagnrýna hugsun.

Með góðum tjáskiptum getum við tjáð okkur, með orðum og án orða miðað við kringumstæður hverju sinni. Í þessu felst t.d. að geta tjáð langanir okkar og skoðanir eða þá að biðja um ráð þegar þess gerist þörf. Í góðum samskiptum felst að komast í samband við þá sem við þurfum að eiga samskipti við. Það er mjög mikilvægt fyrir andlega og félagslega vellíðan að geta stofnað til og viðhaldið vinsamlegum tengslum við aðra.

● **Þrautseigja – seigla**

Með seiglu hafa margir hlutir. Þrautseigja er eftirsóknarverður hæfileiki sem gott er að hjálpa nemendum og samstarfsfólki að tileinka sér. Menntun er nefnilega langhlaup, ekki spretthlaup, við erum lengi að læra og beitem mismunandi aðferðum til náms. Seigla er í einu orði þrjú, dugnaður og þolinmæði. Fallegt orð sem lýsir óbilandi krafti. Seigla er farsæl aðlögun líkama, sálar og anda í erfiðum aðstæðum. Með seiglu getur einstaklingur náð farsælli aðlögun þrátt fyrir að ganga í gegnum erfiðleika. Hugtakið er notað hvort sem seiglan er tilkomin vegna innri þátta einstaklingsins, vegna lærðrar hegðunar eða vegna styðjandi umhverfis. Í okkar flókna nútímasamfélagi er stundum talað um að ákveðinn hópur barna lifi við svo erfiðar aðstæður að það dragi verulega úr líkum á því að þau nái árangri eða eðlilegum þroska í uppveiti sínum. Það er mikilvægt að koma auga á styrkleika nemenda og þekkja vel eigin styrkleika og seiglu. Fræðimaðurinn Michael Sadowski segir það vera endurtekna niðurstöðu úr eigindlegum viðtalsrannsóknnum sínum að nemendur vitni um hvernig einstaka kennarar hafi verið þeim stoð og stytta og eftir seiglu þeirra í erfiðum aðstæðum. Þessir kennarar sýna nemendum umhyggju, hvatningu og eru reiðubúnir til að hlusta og sjá nemendurna sem sjálfstæða einstaklinga sem skipta máli.

● **Réttur og ábyrgð nemenda**

Grunnskólinn er vinnustaður nemenda. Allir nemendur skólans eiga rétt á kennslu við sitt hæfi í hvetjandi námsumhverfi í viðeigandi húsnæði sem tekur mið af þörfum þeirra og hefur vellíðan þeirra að leiðarljósi. Grunnskólinn skal í hvívetna haga störfum sínum þannig að nemendur finni til öryggis og njóti hæfileika sinna. Nemendur eiga rétt á að njóta bernsku sinnar í öllu starfi á vegum skólans. Vinnuálag skal vera hæfilegt og nemendur skulu fá nægjanlega hvíld frá skipulögðu starfi innan hvers skóladags og skólaárs. Nemendur skulu fá samfellt jóla- og páskaeyfi. Nemendur eiga rétt á að koma sínum sjónarmiðum á framfæri um námsumhverfi, skipulag námsins, fyrirkomulag skólastarfsins og þær ákvarðanir sem snerta þá. Tekið skal tillit til sjónarmiða þeirra eins og unnt er.

Hver nemandi skal hafa umsjónarkennara. Umsjónarkennari fylgist náið með námi nemenda sinna og þroska. Umsjónarkennarinn fylgist með líðan og almenntri velferð umsjónarnemenda sinna, leiðbeinir þeim í námi og starfi, aðstoðar og ráðleggur þeim um persónuleg mál. Umsjónarkennarinn stuðlar að því að efla samstarf skóla og heimila. Nemendur eiga einnig rétt á að njóta náms- og starfsráðgjafar í grunnskóla.

Nemendur bera ábyrgð á eigin námi, framkomu sinni og samskiptum með hliðsjón af aldri og þroska. Nemendum ber að hlíta fyrimælum kennara og starfsfólks grunnskólans í öllu því sem skólann varðar. Þeir eiga að fara eftir skólareglum og fylgja almennum umgengnisreglum í samskiptum við starfsfólk og skólasystkin. Ef hegðun nemanda reynist verulega ábótavant ber kennara hans að leita orsaka þess og reyna að ráða á því bót, meðal annars með viðtölum við nemandann sjálfan og foreldra hans. Verði ekki breyting til batnaðar skal kennari leita aðstoðar. Meðan mál skv. 3. mgr. grunnskólalaga er óútkljáð getur skólastjóri vísað nemanda úr skóla um stundarsakir eða ótímabundið, enda tilkynni hann foreldrum nemanda og fræðslunefnd sveitarfélagsins tafarlaust þá ákvörðun. Um slíka ákvörðun gilda ákvæði stjórnarsýslulaga. Fræðslunefnd er skylt innan hæfilegs tíma að tryggja nemanda, sem vikið hefur verið úr skóla, viðeigandi kennsluúrræði.

Nemendur fá námsgögn í skólanum auk þess að fá kennslubækur til afnota. Nemendur eru hvattir til að fara vel með námsgögn. Nemendur sem þurfa hljóðbækur hlaða þeim niður af vef Menntamálastofnunar eða nýta aðgang sinn að Hljóðbókasafninu.

Skólaskylda á grunnskólastigi er að jafnaði í tíu ár, en getur verið skemmri (sbr. 32. gr. grunnskólalaga). Öllum börnum, að jafnaði á aldrinum 6–16 ára, er skylt að sækja grunnskóla. Foreldrar gæta hagsmuna barna sinna á skólaskyldudrö. Foreldrar samkvæmt lögum þessum teljast þeir sem fara með forsjá barns í skilningi barnalaga (úr 14. gr. grunnskólalaga).

● Umgengni

Nemendur eiga að setja skó á merkt svæði í anddyri og þar eru snagar fyrir yfirhafnir. Í yngri bekkjum eru skór og yfirhafnir fyrir utan kennslustofu. Í lok skóladags sjá kennarar til þess að nemendur gangi vel frá kennslustofu. Merkja skal skó og yfirhafnir nemenda með nafni og símanúmeri eins og kostur er. Óskilamunir eru í aðalanddyri, við stofu 115 og á skrifstofu skólans. Ef nemendur tapa einhverju, s.s. úlpum, skóm, töskum, sund-eða íþróttafötum eru forráðamenn hvattir til að hafa samband við húsvörð. Skólinn getur ekki tekið ábyrgð á hlutum sem tapast og skal nemendum bent á að vera ekki með peninga eða önnur verðmæti með sér í skólanum. Óskilamunir sem ekki eru sóttir að vori eru gefnir til Rauða krossins.

● Nemendaráð

Hlutverk nemendaráðs er að vinna að félags-, hagsmuna- og velferðarmálum nemenda. Nemendaráð er æðsta ráð nemenda við Grunnskólann í Hveragerði og starfar ráðið í nánú samstarfi við félagsmiðstöðina Skjálftaskjól. Tilgangur ráðsins er að halda uppi félagsstarfi í skólanum og í félagsmiðstöðinni, efla félagslegan áhuga nemenda og standa vörð um hagsmuni og velferð allra nemenda skólans. Nemendaráð fjallar um efni sem tengjast félagsstarfi nemenda, ráðið hefur umsjón með ákveðnum hefðum í skólastarfi og leitar leiða til þess að styðja við jákvæðan skólabrag og virkja aðra nemendur. Allir nemendur í 8. - 10. bekk eru félagar í nemendaráði.

Í nemendaráði sitja fulltrúar af elsta stigi, þ.e. einn fulltrúi úr hverri bekkjardeild í 8. og 9. bekk og tveir fulltrúar úr hverri bekkjardeild í 10. bekk. Formaður nemendaráðs kemur úr 10. bekk. Hlutverk formanns er einkum að hafa forystu í félagslífi nemenda og koma fram fyrir hönd þess.

Hlutverk, viðmið og gildi nemendaráðs:

Nemendaráð fundar reglulega. Allir meðlimir nemendaráðs hafa ákveðnum hlutverkum að gegna og þau helstu eru;

- Fulltrúar nemendaráðs skulu vinna að hagsmuna- og velferðarmálum allra nemenda.
- Eru fyrirmynd í orði og gjörðum innan skólans sem utan.
- Eru talsmaður nemenda og koma hugmyndum og ábendingum þeirra inn á borð nemendaráðs.
- Eru fulltrúar nemenda gagnvart stjórn skólans og skólayfirvöldum.
- Nemendaráðsfulltrúar beri upp erindi til umfjöllunar á fundum ráðsins.
- Hvetja aðra nemendur til þátttöku í starfi skólans og félagsstarfi með jákvæðu umtali.
- Hlusta á hugmyndir frá öðrum nemendum, vera skapandi og stuðla þannig að því að allir nemendur upplifi sig sem hluta af heildinni.
- Skipuleggja og mæta á nemendaráðsfundi og taka virkan þátt í umræðum og verkefnum á hverjum fundi.
- Koma að undirbúningi og útfærslu viðburða og hjálpa starfsfólki við frágang að viðburðum loknum.

Verkefni sem eru á ábyrgð nemendaráðs:

- Rósaball.
- Árshátíð elsta stigs.
- Setustofa elsta stigs.

Hlutverk formanns nemendaráðs:

- Stjórnar nemendaráðsfundum.
- Skipuleggur störf nemendaráðs og sér um verkaskiptingu.
- Er talsmaður nemendafélagsins út á við. Afhendir m.a. styrk frá skólanum eftir góðgerðarþema og heldur ræðu við útskrift 10. bekkja.
- Sýnir starfi sínu áhuga og sinnir því vel.
- Er í góðu sambandi við skólayfirvöld, kennara, starfsfólk og samnemendur.

Nemendaráð starfar undir leiðsögn deildarstjóra elsta stigs og fulltrúa frá félagsmiðstöðinni Skjálftaskjól.

Meðlimir nemendaráðs hafa tækifæri til þess að sinna sínum störfum á skólatíma m.a. sem val ásamt því að ráðið hefur aðgang að vinnuaðstöðu í frístundamiðstöðinni Bungubrekku.

Ætlast er til að þeir sem sitja í nemendaráði séu til fyrirmyndar fyrir aðra nemendur og fari í einu og öllu að reglum skólans.

Meti stjórnendur skólans svo að nemendaráðsmaður sé ekki að standa undir þeim kröfum sem gerðar eru til hans er viðkomandi áminntur eða látin víkja úr ráðinu svo hægt sé að hleypa öðrum áhugasömum að. Þó er umsvifalaust brottrekstrarsök gerist nemendaráðsmaður uppvís að broti á landslögum, reglum skólans eða félagsmiðstöðvarinnar, en þess þó gætt að andmælaréttur þeirra sé virtur.

Starfsreglur nemendaráðs eru endurskoðaðar á hverju vori af sitjandi nemendaráði.

• Forföll og leyfi nemenda

Forráðamenn tilkynna forföll nemenda fyrir upphaf skóladags gegnum Mentor eða hjá ritara skólans í síma 483-0800. Ef nemandi þarf að fá leyfi hluta úr degi eða einn skóladag skal hafa samband við umsjónarkennara. Þegar um lengri tíma er að ræða en tvo daga skal sækja um leyfi á heimasíðu skólans.

Það er á ábyrgð foreldra/forráðamanna að sjá til þess að nemendur vinni upp það námsefni sem þeir missa af í lengra leyfi. Ef óskað er eftir undanþágu frá skyldunámi í námsgrein er sótt um það skriflega til aðstoðarskólastjóra eða deildarstjóra sem leggur umsókn fyrir nemendaverndarráð til umsagnar.

Sjá ítarlegri upplýsingar í kaflanum um skólasókn og ástundun.

• Stundatöflur nemenda

Á síðasta skólaári var gerð könnun meðal nemenda, foreldra og starfsfólks um upphaf skólastarfs á morgnana. Niðurstöðurnar voru afgerandi. Allt skólastarf hefst kl. 08:30.

Skólahúsnæðið er þó opið frá kl. 07:30 á morgnana en gæsla hefst ekki fyrr en 07:45. Boðið er upp á hafragraut á morgnana frá kl. 07:50 – 08:15. Eftir að skóla lýkur á daginn býðst nemendum 1. – 4. bekkja lengd viðvera á frístundaheimilinu Brekkubæ (innan Bungubrekku) til kl. 17:00. Frímínútnagæsla kl. 09:50-10:10 er í höndum stuðningsfulltrúa skólans. Um svipað leyti er stuttur nestistími nemenda. Þeir geta komið með hollt nesti að heiman

eða verið í ávaxta- og/eða mjólkuráskrift, sjá nánar á heimasíðu skólans. Hádegishlé er á tímabilinu 11:30 – 12:50, matseðil má nálgast á heimasíðu skólans. Nemendur sækja sundtíma við sundlaugina í Laugaskarði og íþróttir eru kenndar í íþróttahúsinu við skólann. List- og verkgreinar (smíði, textílmennt, myndmennt, heimilisfræði, leik- og tónlist) eru kenndar í lotum.

o Umsjón

Umsjónarkennarar hafa talsverðan tíma með sínum hópum, á yngsta stigi er viðvera nemenda með umsjónarkennara mikil en í efri bekkjum koma fleiri kennarar að kennslu í hverjum hópi. Umsjónarkennarar sinna m.a. bekkjarfundum, útikennslu og 40 mínútna kennslustund í viku er ætluð til bekkjarfunda og umræðna á yngsta- og miðstigi. Tvisvar í mánuði skal hver bekkur halda bekkjarfundi, oftast eftir þörfum.

Þá er sífellt leitað leiða til að betrubæta skólaumhverfi nemenda í takti við skólaþróun og breytingar í samfélaginu. T.d. er möguleiki á að leggja aukna áherslu á snillitíma/áhugasviðsverkefni. Með snillitímum eða áhugasviðsverkefnum verða til sjálfstæðir nemendur sem sýna frumkvæði í námi. Nemendum sem líður vel við verk sín, þekkja eigin styrkleika, nýta sér sína reynslu og þekkingu til að afla sér nýrrar þekkingar. Það er mikilvægt að kennarar hjálpi nemendum með fyrstu skrefin og samstarf innan árganga er mikilvægt.

Þá er ekki síður mikilvægt að horfa til félagsvitundar og samkenndar. Í þeim efnum er hægt að fara í margskonar hópeflisleiki, víða er hugað að aukinnar félagsfærni. Þá er mannrækt á elsta stigi sem byggð er á hugmyndafræði jákvæðrar sálfræði.

o Skólaíþróttir á elsta stigi

Fyrir fáeinum skólaárum var sett upp ákveðin nýbreytni í 9. og 10. bekkjum í skólaíþróttum. Nemendum verður skipt í fimm hópa þvert á bekk þar sem rík áhersla verður lögð á að búa nemendur undir að bera ábyrgð á eigin heilsu í stóru samhengi. Kennslustundir verða fimm sinnum í viku þar sem viðfangsefnið verða fjölbreytt en meðal annars verður unnið með hefðbundnar íþróttir, sund, líkamsrækt, núvitund, jóga, næringarfræði, útivist og íþróttافرæði.

o Valfög á elsta stigi

Við höldum áfram með valnámskeið í þremur 12 vikna lotum á elsta stigi. 8.-10. bekkir verða á sama tíma í vali, einu sinni í viku í 40 mínútna kennslustund og einu sinni í viku í 80 mínútna kennslustund. Markmiðið með þessu er fyrst og fremst að auka vægi list- og verkgreina í vali á elsta stigi en valinu er stýrt að því leyti að allir nemendur stigsins hafi við útskrift lokið tilskildum fjölda tíma í þeim greinum í samræmi við viðmiðunarstundaskrá. Allir nemendur elsta stigs geta áfram valið hin klassísku smíðjuþög; heimilisfræði, myndmennt, smíði og textílmennt. Þótt valinu sé stýrt að hluta, hafa nemendur nú meira um það að segja en áður hvaða list- og verkgreinar þeir velja að leggja áherslu á.

Valnámskeið hafa verið af ýmsu tagi, t.d. enski boltinn, kvikmyndasaga, skólahreysti, keramik og núvitund.

● Frístundamiðstöðin Bungubrekka

Frístundamiðstöðin Bungubrekka hefur yfirumsjón á skipulagningu og rekstri á því frístundastarfi sem sveitarfélagið ber ábyrgð á og býður upp á. Til dæmis frístundaheimilið fyrir börn í 1.-4. bekk, félagsmiðstöðina fyrir börn og unglinga í 5.-10. bekk ásamt skipulögðu starfi yfir sumartímann fyrir fjölbreytta aldurshópa.

Allar upplýsingar um starfið má finna á heimasíðu Bungubrekku: bungubrekka.hvg.is

Einnig er hægt að fylgjast með starfinu í gegnum samfélagsmiðla Bungubrekku:

Facebook: facebook.com/bungubrekka

25. [SKÓLAÞRÓUN - UTÍS 2025]

Í nóvemberbyrjun verður viðburðurinn *Utís* haldinn hér í Hveragerði en það er menntaviðburður á netinu fyrir kennara, stjórnendur og starfsmenn á öllum skólastigum. Utís í mannheimum eru á oddatöluárum og Utís Online er á sléttum tölum. Viðamikil dagskrá er í vinnslu sem samanstendur af fjölmörgum vinnustofum í skólanum. Síðast var m.a. fjallað um skólaþróun, nýsköpun, læsi, geðheilbrigði og farsæld nemenda, gervigreind í skólastarfi, bekkjarstjórnun o.m.fl.

26. [NÁMSMAT]

Kafli í vinnslu vegna breytinga á aðalnámskrá!

Við endurskoðun Aðalnámskrár 2024 var áhersla lögð á að einfalda og skýra hæfniviðmið og samræma inntak greinakafla. M.a. hafa yfirheiti verið sett fyrir framan öll hæfniviðmið sem lýsa á hnitmiðaðan hátt inntaki hæfniviðmiða og tengslum þeirra milli aldursstiga. Yfirheitin gefa fljótlega yfirsýn um efni greinakafla og geta nýst vel við skipulag samþættra verkefna.

Í Grunnskólanum í Hveragerði er viðhaft símat í öllum árgöngum. Nemendur í 1.-7. bekk fá vitnisburð í Mentor þar sem notast er við fimm hæfnitákn:

★ Framúrskarandi	Nemandi hefur náð framúrskarandi tókum á hæfni.
✓ Hæfni náð	Nemandi hefur náð tókum á hæfni.
◇ Á góðri leið	Ef nemandi heldur áfram á sömu braut er líklegt að hann nái tókum á hæfni.
🔸 Þarfnast þjálfunar	Nemandi þarfnast meiri þjálfunar til þess að unnt verði að ná tókum á hæfni.
✗ Hæfni ekki náð	Nemandi hefur ekki náð tókum á hæfni og sýnir ekki vilja til þess.

Nemendur í 8.-10. bekk fá einkunn í bókstöfum í Mentor þar sem notast er við eftirfarandi bókstafi:

Matsviðmið í B eru byggð á hæfniviðmiðum í aðalnámskrá og framsetning þeirra er með þeim hætti, að gera má ráð fyrir að þorri nemenda nái þeirri hæfni sem þar er tilgreind.

A fá einungis þeir sem sýna framúrskarandi hæfni og C fá þeir sem ekki standast fyllilega þær kröfur sem gerðar eru í B viðmiðum.

Ekki eru sett viðmið fyrir D, því sá vitnisburður er notaður þegar nemandi uppfyllir ekki kröfur sem gerðar eru í C viðmiðum. Skóli gerir þá sérstaka grein fyrir hæfni viðkomandi nemanda.

B+ og C+ getur nýst þegar nemendur hafa náð að hluta þeim viðmiðum sem lýst er í aðalnámskránni. Matsviðmið fyrir þessa viðbót eru ekki til, heldur gildir það að sá sem hefur náð meginþorra B matsviðmiða og náð einstökum þáttum í A getur fengið B+ og sá sem hefur náð meginþorra C matsviðmiða og einstökum þáttum í B getur fengið C+.

Í umsagnarreit á vitnisburðarblaði kemur fram ef um frávík er að ræða. Námsgrein er einnig merkt með stjörnu ef nemandi vísar frá námsmarkmiðum árgangsins. Stjörnumerktur vitnisburður merkir að nemandi á erfitt með að tileinka sér námsmarkmið árgangsins og er þar af leiðandi í aðlöguðu námsefni.

Nemendur í 10. bekk fá jafnframt rafrænt vitnisburðarskírteini að vori sem öllum grunnskólum er skylt að nota við útskrift. Nemendur í 4., 7., 8. og 9. bekkjum fá einnig vitnisburðarskírteini að vori.

● Bekkjanámskrár – Dæmi

Í bekkjanámskrám kemur m.a. fram hvaða námsgögn eru notuð og hvaða kennsluhættir. Greint er frá námsflokki, matsviðmiðum og hæfniviðmiðum sem byggja á Aðalnámskrá grunnskóla. Þar koma einnig fram nánari upplýsingar um námsmat en samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla á megintilgangur námsmats að vera sá að leiðbeina nemendum um stöðu sína, hæfni og þekkingu með tilliti til námsmarkmiða hverju sinni.

Á mynd hér fyrir neðan má sjá dæmi um bekkjanámskrá í íslensku í 2. bekk:

Bekkur: 2. bekkur Námsgrein: Íslenska Kennarar: Signý Ósk og Viktoría Tímafjöldi: 8 tímar á viku			
GRUNNSKÓLINN Í HVERAGERÐI 			
Námsgögn:			
Námsflokkar	Hæfniviðmið <i>Við lok 4. bekkjar getur nemandi:</i>	Matsviðmið	Kennsluhættir
Talað mál, hlustun og áhorf	- Beitt skýrum og áheyrilegum framburði. - Tjáð sig með aðstoð leikrænnar tjáningar frammi fyrir hópi og staðlið fyrir máli sínu. - Sagt frá eftirminnilegum atburði og lýst ákveðnu fyrirbæri, endursagt efni sem hlustað hefur verið á eða lesið. - Hlustað og horft með athygli á upplestur, leikið efni, ljóð og söngva og greint frá upplifun sinni. - Nýtt sér og endursagt efni á rafrænu formi. - Átt góð samskipti, hlustað og sýnt kurteisi.	- Kunni að ríma. - Geti lesið úr léttu stafarugli. - Geti hlustað sér til ánægju. - Hafi þjálfað grunnatriði í framsögn.	- Hringekjuvinna - Ritrún 1 - Nestissögur - Einu sinni í viku tjá nemendur sig í pontu um fyrirfram ákveðin umræðuefni.
Lestur og bókmenntir	- Beitt aðferðum við umskráningu hljóða og stafa þannig að lestur verði lipur og skýr. - Nýtt góðan orðaforða við að skilja texta og ráðið í merkingu orða út frá samhengi. - Tengt þekkingu sína og reynslu við lesefni í því skyni að ná merkingu þess. - Valdi sér lesefni eftir áhuga og þörf og lesið sögur, ljóð og fræðandi efni, sem hæfir lestrargetu, sér til ánægju og skilnings. - Lesið ævintýri, sögur og ljóð ætluð börnum. - Beitt hugtökum eins og persónu, söguþræði, umhverfi og boðskap. - Beitt fáeinum algengum hugtökum í bragfræði svo sem rími, kvæði, vísu og ljóðlínu. - Aflað sér upplýsinga úr ýmsum tiltækum gagnabrunnum, svo sem bókum og á rafrænu formi.	- Kunni stafrófið og hvað það telur marga stafi. - Kunni að greina fyrsta hljóð í orði. - Kunni að greina síðasta hljóð í orði. - Lesi sér til gagns og ánægju.	- Hringekja - Uppléstur nemenda á hverjum degi - Ýmis konar verkefni frá kennara - verkefnablöð - Yndislestur.

	• Lesið úr tákmyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum. • Valið bók eða annað lesefni og lesið sér til ánægju.		
Ritun	• Dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega. • Nýtt í ritun þekkingu á grunnþáttum í byggingu texta, svo sem upphafi, meginmáli og niðurlagi. • Samið texta frá eigin brjósti, svo sem sögu, frásögn, ljóð eða skilaboð. • Beitt einföldum stafsetningarreglum og notað tiltæk hjálpargögn við hæfi. • Nýtt sér fyrirmyndir í ritun, svo sem af lestri bóka, blaða eða rafræns efnis. • Skrifað texta á tölvu og beitt einföldustu aðgerðum í ritvinnslu. • Skrifað og leyft öðrum að njóta þess með upplestri höfundar eða lestri lesanda.	• Geti skrifað stuttar frásagnir og sögu. • Kunni skil á fyrirmyndasetningu. • Geti unnið með einfalt hugarkort. • Geti skrifað setningar upp eftir upplestri.	• Hringekja • Sógugerð • Ritrún 1 • Hugarkort. Unnið með orð vikunnar. Samþætting við samfélagsfræði • Stafsetningarupplestur • Skrift 1
Málfræði	• Beitt töluðu máli og rituðu af nokkru öryggi og ræður yfir orðaforða og málskilningi sem hæfir þroska. • Þekkt og fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein. • Raðað í stafrófsröð og gert sér grein fyrir notagildi þess við leit og skipulag. • Gert sér grein fyrir mismunandi hlutverki nafnorða, lýsingarorða og sagnorða. • Leikið sér með ýmis einkenni tungumálsins, svo sem margræðni orða og fundið kyn og tölu. • Búið til málsgreinar og ráðið við að greina málsgreinar í eigin texta. • Greint mun á samnöfnum og sérnöfnum og m.a. bent á þau í eigin texta. • Leikið sér með orð og merkingu, svo sem með því að ríma, og fara í orðaleiki. • Gerir sér grein fyrir markmiði þess að læra íslenska málfræði.	• Kunni skil á sérhljóða og samhljóða. • Kunni skil á töluorðum. • Kunni skil á eintölu og fleirtölu. • Kunni skil á samheitum og andheitum.	• Hringekja • Ýmis konar verkefni frá kennara – verkefnablöð • Ritrún 1 • Unnið með orð í stílabók

• Kennsluáætlanir og markmið – Dæmi

Kennsluáætlanir eru í öllum fögum. Í þeim koma fram markmið náms, námsefni, áætlun haust- og vorannar og loks upplýsingar um námsmat. Hér fyrir neðan má sjá dæmi um kennsluáætlun í íslensku í 5. bekk:

Námsáætlun

• Markmið - hvað ætlum við að læra?

Markmið: Að nemendur:

öðlist aukna lestrarhæfni, hraða og lesskilning

- o þjálfist í að lesa margvíslega texta og vinna með þá á fjölbreyttan hátt
- o hlusti á upplestur og vinni með efnið sem hlustað var á
- o þjálfist í að nota talmál til að fást við hin ýmsu viðfangsefni
- o þjálfist í að tjá sig í rituðu máli og stafsetji mál sitt rétt
- o venjist því að nota orðabækur og önnur hjálpargögn við ritun
- o nái tökum á þeim málfræðiatríðum sem lögð eru til grundvallar á þessu aldursstigi t.a.m: stafróf, stafrófsröð, stór/lítill stafur, nafnorð, sérnöfn/samnöfn, eintala/fleirtala, greinir, tvöfaldur samhljóði, -ng/-nk reglan, kyn, fallbeyging, lýsingarorð, andheiti/samheiti, stigbreyting og sagnorð.
- o kynnist bókmenntum og hugtökum tengdum þeim og læri að lesa bókmenntir sér til gagns og ánægju
- o kynni sér hefðbundin og óhefðbundin ljóð og þekki hugtökin rím og ljóðstafi
- o vinni með ljóð á ýmsa vegu og læri nokkur ljóð utan að
- o fá ríkuleg tækifæri til að leika sér með tungumálið á fjölbreyttan hátt t.d. með myndagátum, krossgátum, orðaleikjum og nýyrðasmíði

- **Námsefni - hvaða bækur og gögn notum við í náminu?**

Vinum með m.a. með læsisfimmuna sem er kerfi sem vinnur með sjálfstæðan lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinnu og ritun. Einnig vinnum við með Samvinnunám (Collaborative learning) og hreyfikennslu (Active based learning) sem miðar að því að samtvinnna leik og hreyfingu inn í málfræðikennslu.

Ýmsar námsbækur og bækur af bóksafninu í sjálfstæðum lestri og félagalestri,

Orðspor lesbók og vinnubók, Málrækt 2, Flökkuskinna, Vanda-málið, Ljóðspor, Smellur (æfingar í heimavinnu), Trunt trunt og tröllinn (þjóðsögur lesnar m.a. í nestistíma), ýmsar lestrarbækur frá bókasafni skólans og sem eru í eigu skólans.

- **Kennsluáætlun**

Ágúst:

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfemma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar.

Skrift 4 & 5

September:

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfemma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar.

Skrift 4 & 5

Lesfimiþróf

Ljóðspor - Haustljóð og ljóð um haustið

Skrift 4 & 5

Október:

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfemma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar

Orðarún

Ljóðspor - Haustljóð.

Skrift 4 & 5

Nóvember:

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfimma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar

Ljóðspor - frjálst ljóð eða frumsamið

Skrift 4 & 5

Verkefni í tilefni Dags íslenskrar tungu.

Desember

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfimma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar.

Jólahefti

Skrift 4 & 5

Janúar

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfimma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar.

Skrift 4 & 5

Febrúar

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfimma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar.

Æfingar í framsögn.

Skrift 4 & 5

Mars

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfimma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar.

Æfingar í framsögn.

Skrift 4 & 5

Apríl

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfimma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar.

Skrift 4 & 5

Mái

Bókmenntir : Flökkuskinna, Trunt trunt og tröllin.

Málfræði og stafsetning: Orðspor 1, Mál til komið, Málrækt 2.

Lesskilningur: Vanda málið, Smellur og ýmis verkefni af skólavefnum.

Læsisfimma : sjálfstæður lestur, félagalestur, hlustun á lestur, orðavinna og ritun. Samvinnunám, hreyfikennsluæfingar.

Skrift 4 & 5

- **Námsmat - hvað og hvernig er nám og vinna metin?**

September: Orðarún - lesskilningspróf, Lesfimi og Aston Index (stafsetning)

Desember: Ljóðaverkefni - metin eru skrift, frágangur og sköpun

Janúar: Lesfimi og Aston Index (stafsetning)

Mái: lesfimiþróf og málfræðikönnun

27. [STÖÐÞJÓNUSTA]

Stoðþjónusta skólans snýr að heilsuvernd, móttöku nýrra nemenda, náms- og starfsráðgjöf, sérkennslu og stuðningi í bekkjum. Þá er greint frá störfum nemendaverndarráðs, verkferlum gegn einelti og viðbrögðum við áföllum. Loks er skólinn í samstarfi við fræðslu- og velferðarsvið Hveragerðis, ART-teymið, Setrið á Selfossi og aðra aðila er varðar ýmsa sérfræðiþjónustu.

- **Heilsuvernd**

Sjá upplýsingar frá skólahjúkrunarfræðingi um heilsuvernd hér:

<https://docs.google.com/document/d/1PT3nLW6u-i7KKGvQfl87Gq63laTxuxMc/edit>

- **Móttaka nýrra nemenda**

Við móttöku nýrra nemenda er lögð áhersla á góðar móttökur og skýrar upplýsingar. Foreldrar og nemandi eru boðuð í skólann til kynningar áður en kennsla hefst. Skólastjórnendur leiða nýja nemendur og foreldra til fundar við umsjónarkennara sem kynnir þeim húsakost, lykilstarfsmenn og skólastarfið. Þegar nemendur byrja í skólanum á miðjum vetri eru þeir, ásamt foreldrum, boðaðir til fundar eftir hádegi þegar ekki er kennsla. Sérstaklega er stuðlað að því að nýir nemendur tengist verðandi bekkjarfélögum.

Innritun nýrra nemenda er í höndum stjórnenda og ritara skólans. Gögnum er aflað frá fyrri skóla ef þau eru fyrir hendi. Því næst er bekkur valinn fyrir nemanda og umsjónarkennara tilkynnt um komu nemandans. Foreldrar eru boðaðir á fund.

Nemendum í bekknum er sagt frá nýjum nemanda og nafni hans. Nemendur fengnir/valdir til að taka að sér leiðsögn um skólann og fylgd fyrstu dagana, m.a. í frímínútur og hádegishlé. Foreldrum barna í bekknum er jafnframt tilkynnt um nýjan nemanda.

Allir kennarar sem kenna bekknum, námsráðgjafi og hjúkrunarfræðingur fá grunnupplýsingar um nemandann auk upplýsinga um námslega og félagslega stöðu. Stuðningsfulltrúar, matráður og húsvörður fá grunnupplýsingar og upplýsingar um félagslega stöðu.

- **Móttaka nýrra nemenda innflytjenda**

Í lögum um grunnskóla (16. grein nr. 91/2008) er kveðið á um að allir grunnskólar skuli hafa móttökuáætlun fyrir nemendur með annað móðurmál en íslensku. Áætlunin á að taka mið af bakgrunni nemenda, tungumálafærni og hæfni þeirra á öðrum námssviðum. Áætlunin á að tryggja að nemendur og foreldrar þeirra fái upplýsingar um skólann og ráðleggingar um skólastarfið.

Við móttöku nýrra nemenda með annað móðurmál en íslensku er samskonar ferli og við móttöku annarra nýnema. Gengið er frá túlkþjónustu ef þarf.

ÍSAT eða íslenska sem annað tungumál er námsgrein fyrir byrjendur í íslensku. Sú kennsla við skólann er ætluð nemendum sem eru að ná tökum á íslensku og eiga ekki íslensku að móðurmáli. Markmið með kennslunni eru að nemendur tileinki sér og læri íslensku þannig að þeir geti stundað alhliða nám í íslensku skólastarfi með jafnöldrum og tekið virkan þátt í samfélaginu.

- **Náms- og starfsráðgjöf**

Hlutverk námsráðgjafa er að vera talsmaður nemenda í skólanum, standa vörð um velferð nemenda og leita lausna í málum þeirra. Helstu hlutverk námsráðgjafa eru:

- Ráðgjöf um vinnubrögð í námi.
- Leiðsögn og fræðsla um skipulagningu tíma og áætlunargerð.
- Leiðsögn og fræðsla um náms- og próftækni.
- Leiðsögn og fræðsla um lífsstíl og venjur sem stuðlað geta að aukinni einbeitingu, úthaldi og auknu tilfinningalegu jafnvægi.
- Að efla færni og þekkingu til að hafa áhrif á framvindu námsferils.
- Að stuðla að því að nemandi nái settu marki í námi.
- Að aðstoða einstaklinga sem standa höllum fæti.

Námsráðgjafi veitir nemendum stuðning vegna persónulegra, félagslegra og hegðunarlegra erfiðleika. Stuðningurinn er einstaklingsmiðaður þar sem nemandanum er hjálpað að leita lausna. Námsráðgjafinn vísar á önnur úrræði sé þess þörf. Sá stuðningur sem námsráðgjafinn veitir hefur það að markmiði að aðstoða nemandann þannig að hann geti náð hámarks árangri í námi sínu. Námsráðgjafi er bundinn trúnaði um einkamál nemenda. Dæmi um vandamál sem hægt er að leita aðstoðar við eru námsleiði, mætingar, vandamál í samskiptum við bekkjafélaga, kennara, vini eða fjölskyldu, stríðni, einelti, sorg, þunglyndi, kvíði, feimni og vímuefni.

Þá veita náms- og starfsráðgjafar fræðslu og ráðgjöf í námstækni. Slík kennsla felur í sér að aðstoða nemendur við að greina námsaðferðir, námsvenjur, lífsvenjur eða námsstíl og kynna árangursríkar námsvenjur og námsaðferðir. Þá aðstoða þeir nemendur við að prófa sig áfram og tileinka sér aðferðir, venjur eða stíl sem reynist þeim vel.

Einnig byrja náms- og starfsráðgjafar að kynna fyrir nemendum í 8., 9. og 10. bekk nám að loknum grunnskóla en úr miklu er að velja í námsúrvali framhaldsskólanna. Sjá nánar í kafla 17.B um tengsl skólans við framhaldsskóla.

Náms- og starfsráðgjafar skólans eru Íris Ásgeirsdóttir og Vera Sigurðardóttir. Hægt er að panta tíma hjá þeim eða gegnum ritara skólans.

• Sérkennsla og stuðningur í bekkjum

Sérkennsla er ýmist sinnt innan eða utan bekkjar og er stuðningur við nemendur eða nemendahóp. Ávallt skal vinna einstaklingsáætlun í samvinnu við foreldra ef nám nemenda viku verulega frá námsáætlun árgangsins og meta árangur reglulega.

Á yngsta stigi er lögð mest áhersla á málörvun, lestur og grunnþætti stærðfræðinnar. Á miðstigi og elsta stigi er sérkennslan aðallega í stærðfræði og íslensku (lestri og lesskilningi).

Alltaf er tekið tillit til samsetningar nemendahópsins, bekkjarstærðar og annars þegar stuðningur og sérkennsla er ákvörðuð.

Nemendur fara ýmist út úr bekk í litlum hóp, fá aðstoð inn í bekk eða einstaklingslega.

Þá fá erlendir nemendur, með íslensku sem annað tungumál, viðbótarkennslu í íslensku hjá nýbúakennara og annan stuðning eftir þörfum.

Þá eru stuðningsfulltrúar kennara til aðstoðar við að sinna einum eða fleiri nemendum, sem þurfa sérstaka aðstoð. Stuðningsfulltrúar vinna undir verkstjórn kennara. Starfið miðar fyrst og fremst að því að auka færni og sjálfstæði þessara nemenda, félagslega og námslega og í daglegum athöfnum. Starfsvettvangur stuðningsfulltrúa snýr jafnframt að gæslu í frímínútum og víðar.

• Nemendaverndarráð

Í Grunnskólanum í Hveragerði er starfrækt nemendaverndarráð í samræmi við grunnskólalög og reglur um nemendaverndarráð. Í því sitja; Aðstoðarskólastjóri sem er formaður nemendaverndarráðs, sálfræðingur, fulltrúi félagsþjónustu, skólahjúkrunarfræðingur og námsráðgjafi. Hlutverk ráðsins er að gæta hagsmuna barna í skólanum og

vinna ýmis mál sem snerta þau. Kennarar vísa málum til ráðsins. Þeir hafa tilkynningaskyldu gagnvart ráðinu ef þeir hafa grun um að nemendur séu vanræktir á einhvern hátt. Ráðið fundar á þriggja vikna fresti á starfstíma skólans.

- **Eineltisáætlun**

Eineltisáætlun skólans má finna hér:

<https://grunnskoli.hveragerdi.is/static/files/Efni/Stefnur/eineltisaaetlun-gih.pdf>

- **Áfallaáætlun**

Sjá nánar hér: <https://grunnskoli.hveragerdi.is/is/stodthjonusta/afallaaetlun-1>

- **Fræðslu- og velferðarsvið Hveragerðis**

Auk annarrar sérfræðiaðstoðar er Grunnskólinn í Hveragerði í nánú samstarfi við fræðslu- og velferðarsvið Hveragerðis.

Hlutverk sviðsins er að sinna málaflokkum er varða þjónustu við fjölskyldur og einstaklinga, svo sem skóla- og leikskólamál, frístund, málefni aldraðra og lögbundna félagslega þjónustu.

Teymi sérfræðinga veitir íbúum Hveragerðis þá þjónustu sem nauðsynleg er samkvæmt skyldum sveitarfélaga.

Hlutverk fræðsluþjónustu:

1. Styrkja og styðja faglegt starf skólanna þannig að innan þeirra sé hægt að leysa flest þau verkefni sem upp koma með ráðgjöf og fræðslu til kennara og starfsfólks.
2. Styðja og efla samvinnu leik- og grunnskóla í Hveragerði og stuðla að samvinnu skóla og fagfólks á svæðinu.
3. Styrkja nemendur, foreldra og starfsfólk skólanna. Stuðla að bættri líðan nemenda og efla þá í námi og starfi með hugmyndafræði snemmtækrar íhlutunar.
4. Stuðla að framþróun í skólastarfi og kynna nýjungar með tilliti til sérstöðu hvers skóla.
5. Veita uppalendum uppeldistengda ráðgjöf og stuðning.

Fræðsluþjónusta starfar á grundvelli reglugerðar nr. 444/2019 um skólaþjónustu sveitarfélaga við leik- og grunnskóla og nemendaverndarráð í grunnskólum og laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna nr. 86/2021.

Hlutverk velferðarþjónustu:

1. Auka lífsgæði og stuðla að því að íbúar í Hveragerði eigi kost á að lifa með reisn.
2. Bregðast við fjölbreyttum þörfum einstaklinga, barna og fjölskyldna fyrir velferðarþjónustu með virðingu, samvinnu og samfelli í þjónustu að leiðarljósi.
3. Styðja við og efla samvinnu heimila og stofnanna sem veita velferðarþjónustu í Hveragerði og stuðla að samvinnu fagfólks á svæðinu.
4. Stuðla að framþróun í velferðarþjónustu og kynna nýjungar með tilliti til sérstöðu hvers málaflokks.

Velferðarþjónustan starfar á grundvelli eftirfarandi laga: laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 með síðari breytingum, laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna nr. 86/2021, laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir nr. 38/2018, laga um málefni aldraðra nr. 125/1999, barnaverndarlaga nr. 80/2002 og viðeigandi reglugerða.

● Farsæld barna

Farsæld barna felur í sér að tryggja aðstæður sem skapa barni skilyrði til að ná líkamlegum, sálrænum, vitsmunalegum, siðferðilegum og félagslegum þroska og heilsu á eigin forsendum til framtíðar samkvæmt nýrri löggjöf um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna.

Markmið laganna er að börn og foreldrar sem á þurfa að halda hafi aðgang að samþættri þjónustu við hæfi án hindrana, til þess að börn fái rétta þjónustu á réttum tíma – og þannig þurfi færri börn umfangsmeiri þjónustu síðar á lífsleiðinni.

Öll börn og foreldrar þeirra hafa aðgang að tengilið farsældar.

Tengiliður barns er fagaðili í nærumhverfi þess sem hefur yfirsýn yfir þá þjónustu sem er í boði og getur svarað spurningum eða bent á leiðir varðandi þjónustu við barnið.

Foreldrar og börn á grunnskólaaldri í Hveragerði hafa aðgang að tengiliðum í grunnskóla sveitarfélagsins.

Tengiliðir í Grunnskólanum í Hveragerði eru:

Matthea Sigurðardóttir | Aðstoðarskólalastjóri | matthea@hveragerdi.is

Ólafur Hilmarsson | Deildarstjóri yngsta stigs | oh@hvg.is

Kolbrún Vilhjálmsdóttir | Deildarstjóri miðstigs | kolbrun@hvg.is

Sigmar Karlsson | Deildarstjóri elsta stigs | sigmar@hvg.is

Tengiliður hefur hagsmuni barns að leiðarljósi í samstarfi og samráði við foreldra og barn. Hlutverk tengiliðar er að:

- Veita upplýsingar um þjónustu í þágu farsældar barns.
- Aðstoða við að tryggja aðgang að frummati á þörfum barns.
- Skipuleggja og fylgja eftir samþættingu fyrsta stigs þjónustu í þágu farsældar barns.
- Koma upplýsingum til sveitarfélags um þörf fyrir tilnefningu málstjóra þjónustu í þágu farsældar barns.
- Taka þátt í starfi stuðningsteymis eftir því sem við á.

● Lausn sértækra mála

Við lausn sértækra mála skal hafa samband við eftirtalda:

	Hvert á að leita fyrst	Aðrir sem koma að málum
Námsörðugleikar	Umsjónarkennari – Sérkennari – Námsráðgjafi	Aðstoðarskólalastjóri – Nemendaverndarráð

Samskiptaörðugleikar	Umsjónarkennari – Námsráðgjafi	Skólastjórnendur – Nemendaverndarráð
Tal- og málörðugleikar	Umsjónarkennari - Aðstoðarskólastjóri	Nemendaverndarráð – Talmeinafræðingur
Einelti	Umsjónarkennari – Námsráðgjafi – Skólastjórnendur	Eineltisteymi - Nemendaverndarráð
Sorg – ástvinamissir – skilnaður	Umsjónarkennari – Skólastjórnendur	Áfallaráð – Námsráðgjafi – Nemendaverndarráð
Vanlíðan – vegna óöryggis, námsstöðu o.fl.	Umsjónarkennari – Námsráðgjafi	Skólastjórnendur – Nemendaverndarráð
Hegðunarerfiðleikar	Umsjónarkennari – Skólastjórnendur	Námsráðgjafi - Nemendaverndarráð
Ofbeldi	Umsjónarkennari – Skólastjórnendur	Nemendaverndarráð – Lögregla

28. [UTÍS 2025]

Utís er menntaráðstefna sem haldin er af skólafólki fyrir skólafólk. Á Utís gefst tækifæri til að tengjast, ræða saman í næði, læra hvert af öðru og deila því áhugaverðasta sem er að gerast í íslensku skólakerfi um þessar mundir.

Utís 2025, sem haldið verður í Grunnskólanum í Hveragerði, leggur áherslu á vinnustofur þar sem þátttakendur læra og prófa nýja hluti sem þau geta nýtt sér í sinni skólastofu strax að ráðstefnu lokinni. Þar verða jafnframt fjölmörg tækifæri til að kynnast öðrum kennurum sem brenna fyrir nemendum sína, nám, kennslu, skólaþróun og nýsköpun í skólastarfi.

Sett í skólanámskrá og starfsáætlun 12.11.25

UTÍS-ráðstefnan tókst einstaklega vel hér í skólanum. Fjöldi gesta, ríflega 200 manns lagði leið sína til okkar og tóku allir undir það að aðstaða, móttaka og andrúmsloft í skólanum væri til fyrirmyndar. Á Utís gefst tækifæri til að tengjast, ræða saman í næði, læra hvert af öðru og deila því áhugaverðasta sem er að gerast í íslensku skólakerfi um þessar mundir.

Utís 2025 leggur áherslu á vinnustofur þar sem þátttakendur læra og prófa nýja hluti sem þau geta nýtt sér í sinni skólastofu strax að ráðstefnu lokinni. Þar verða jafnframt fjölmörg tækifæri til að kynnast öðrum kennurum sem brenna fyrir nemendum sína, nám, kennslu, skólaþróun og nýsköpun í skólastarfi.

Starfsfólk og nemendur sýndu sitt besta og við getum sannarlega verið stolt af því faglega og hlýlega starfi sem hér fer fram dag hvern. Það er ánægjulegt að fá staðfestingu utan frá að það sem við erum að gera skiptir máli og skilar sér.